

S strokovnostjo do večje učinkovitosti

ODO KALAN

Tik pred poletnim predahom se bodo drevi naši zamejski telesno-kulturni delavci še zadnjič v tej sezoni zbrali in skozi kritična očala vzeli v pre- tres športno problematiko. Na vrsti je namreč redni občni zbor naše osred- nje in enotne športne organizacije Združenja slovenskih športnih društev v Italiji, ki bo tokrat izrazilo delavno obarvan. Gre za preverjanje opravil- nega dela, preverjanje pobud in ini- ciativ, ki jih je zdajšnji odbor uspel sprožiti po enem letu svojega mandata.

Letos torej ni volitev in torej res- nično ni opaziti nekega velikega mr- zličnega pričakovanja s strani našega športnega sveta. Je pa to edinstvena priložnost, ko se naši športni delavci ne bodo samo vljudnostno pozdravljali, ampak priložnost, ko se lahko vsako- do, vsaka naša terenska celica - dru- štvo, vsak, ki na tem področju dela, zamisli, ter na podlagi živih terenskih izkušenj posreduje zdajšnjemu odbo- ru Združenja slovenskih športnih dru- štev v Italiji vrsto namigov in pred- logov o nastavitvi dela v novi sezoni.

Svet našega športa je prav gotovo še vedno decoubertenovsko obarvan. Tu ne gre za profesionalne delavce, za profesionalne kadre. Vsi vlagamo nesebično svoj vsakdanji delovni trud samo iz čiste ljubezni do te aktivno- sti, do naše mladine in v tem smo, kljub težavam, prav gotovo profesio- nalcji z veliko začetnico. To pa še ne pomeni, da si ob takem delu lahko mirno privoščimo napake, da se ob delovnem neuspehu lahko sklicujemo na parolo, čes, saj nisem plačan, kaj pa še hočete od mene. Kar velja za terenskega delavca vsakega našega društva, pa naj je to še tako majhno ali veliko, in naj zbira mladino v pro- strani in razcepljeni Benečiji, ali pa v strogem mestnem centru, kjer si obdan in obkoljen od neslovenske be- sede, isto velja seveda za delovno vodstvo osrednje organizacije, ki je in mora biti svetel izraz terenske real- nosti.

Enoletna delovna doba je po svoje dolga doba ali pa tudi kratko obdobje, kakor to hoče kdo jemati. Delov- ni napor, da bi počasi našo športno strukturo spravili na trdnjše temelje, na boljšo organizacijsko raven, zahte- vajo veliko truda in časa. Treba je pronicati z novimi prijemi, z novimi metodami, z novimi pobudami, skrat- ka z novimi športnimi oprijemi v men- taliteto širšega kroga naših ljudi. Val večje strokovnosti in organiziranosti mora oplaziti celoten naš telesno- kulturni prostor, ki gre od odbornika pa do posameznega navijača, ki s svojo prisotnostjo na tekmi potrjuje predanost klubskim barvam. Analiza dela, novi predlogi, to mora biti vo- dilna nit nocojšnjega občnega zbora. Prav gotovo si bo treba pogledati stvarno v oči in naši telesni kulturi dati prav na pragu nove sezone, no- vega miselnega in vsebinskega zagona.

Kljub razhajanjem glede vladnega odloka o draginjski dokladi Po sindikalnem »vrhu« generalnih tajnikov sindikat ponovno kroji akcijsko enotnost

RIM — Sindikalni »vrh« med gene- ralnimi tajniki CGIL, CISL in UIL je naletel na previdno, a splošno odo- bravanje v vseh sindikalnih krogih in kot kaže, daje tudi prve konkretne rezultate.

Konfederalni tajnik CISL Brandini je včeraj navedel, da ni mogoče vsi- liti enotnosti, da pa se jo lahko u- resničuje na konkretnih vprašanjih. Agostini je za UIL navedel, da še vedno obstajajo razhajanja glede vlad- nega odloka o ceni dela in o drugih perečih vprašanjih, a po mnenju so- cialdemokratskega sindikalista je nad- vse pomembno, da je CGIL pristopi- la v obrambo protiinflacijskih smer- nic. Za konfederalnega tajnika UIL Liveranija je treba dati izreden po- men prvemu »uradnemu« koraku na poti uresničevanja novih odnosov v sindikatu in uresničevanja skupnih pobud. Republikanski sindikalist je ob tem poudaril željo, ki izhaja iz »vrha« po enotnosti in ultimatu vladi in vsem političnim silam, da spoštujejo svoje obveznosti do delavcev. Liverani je v bistvu povedal, da je vlada okrni- la draginjsko doklado, ni pa uresni- čila niti ene od obljubljenih postavk glede davčne pravičnosti, zaposlitve, zaposlovanja mladih in pravičnih stan- arin. Po njegovih besedah se ne sme sindikat več čutiti vezanega na spo-

razum, saj ga vlada ni uresničila. »V dobri veri smo pristopili k spo- razumu o zaviranju inflacije, to pa še ne pomeni blanko pooblastila tej ali drugi vladi«, je poudaril Liverani.

Tudi na konkretnem, operativnem področju prihaja do zblízevanja med tremi sindikalnimi federacijami. Vče-

raj je bila v Kalabriji enotna sploš- na stavka. Vsi govorniki so na sklep- ni manifestaciji poudarjali prav po- trebo po novi operativni enotnosti.

Generalni tajnik sindikata kovinar-jev UIL Lolito pa je včeraj v pismu svojim kolegom iz CGIL predlagal ta- košen sestanek, da obnovijo akcijsko

enotnost sindikata ob perečih proble- mih kovinarjev.

V pričakovanju sestanka sindikata CGIL, CISL in UIL z vlado pa bodo že prihodnji teden sindikalni voditelji dali novo oceno uresničevanja spora- zuma o ceni dela in sprejeli konkret- ne pobude za bodoči sindikalni boj.

Natta: vlada naj odstopi

RIM — Novi tajnik KPI Alessan- dro Natta je v svojem prvem inter- vjuju za italijansko televizijo govoril predvsem o uspehu KPI na zad- njih evropskih volitvah ter s tem v zvezi poudaril, da je KPI tudi na Sardiniji pridobila dva sedeža in bi jih še več, če bi se ne pojavila Sar- dinska akcijska stranka, ki je prav tako prispevala k temu, da so stran- ke vladne koalicije izgubile kar se- dem deželnih svetovalcev.

Politična linija italijanske partije ostaja slejkoprej nespremenjena: KPI zagovarja potrebo po politiki demo- kratične alternative, kar pomeni pri- zadevanje za mir in popuščanje na- petosti v zunanji politiki, prizade-

vanje za gospodarski razvoj na pod- lagi socialne pravičnosti ter moral- no in politično reformo Italije. V se- danjem trenutku KPI, pravi Natta nima predlogov za sestavo nove vla- de. Dejstvo je, da je sedanja vlada bila v krizi še pred volitvami in da ta kriza ostaja. Zato mora vlada od- stopiti, tudi ker ni nobenega zna- menja, da bi se kaj v njeni politiki spremenilo tako kar zadeva moralno vprašanje (na čelo družbe STET so imenovali člana framsonske lože P2) kot glede obvez, ki jih je vlada sprejela do sindikalnega gibanja in delavcev. Skratka, do sedanje vlade je KPI bila in ostaja v dosledni opo- ziciji.

Ekspoze podpredsednika ZIS Zemljariča

Leta 1984 ugodnejši trend v jugoslovanskem gospodarstvu

BEOGRAD — Začelo se je postop- no prilagajanje pogojev gospodarje- nja ustroju gospodarskega sistema, storjeni so prvi koraki v kakovost- nem spreminjanju sestave proizvodnje. V preteklih petih mesecih se je po- večala rast industrijske proizvodnje za 4,6 odst. v primerjavi s istim obdobjem lanskega leta. V Jugosla- viji so obvladali energetske proble- me, čeprav so uvozili milijon ton naf- te manj, kot so planirali. Kakšna bo letina se ne ve, zasejali pa so za 7 odst. manj površin, kot lani, kar pa so nadomestili s povečano spo- mladansko setvijo.

Razveseljivo je, da postaja izvoz spodbuda za povečanje industrijske proizvodnje. Izvozili so (v 5 mesecih) za 7 odst. več blaga, na trdna trži- šča pa za 14 odst. več. S tem so zmanjšali trgovinski primanjkljaj za polovico, skupaj z izvozom storitev pa ustvarili celo suficit v tekoči pla- čilni bilanci.

Glede na velike obveznosti do tu- jih kreditorjev, je priliv deviz pre-

šibek, da bi letošnje obveznosti do tujine »pokrili« in hkrati omogočili re- dno proizvodnjo, je odloženo plačilo glavnice v višini 2 milijard dolarjev za sedem let, poleg tega pa so do konca maja vrnili 1.078 milijona do- larjev dela glavnice in obresti. Po- večali so devizne rezerve, kratkoroč- ne dolgove pa so zmanjšali za 100 milijonov dolarjev.

To je, med drugim, povedal v vče- rajšnjem ekspozju v zvezni skup- ščini podpredsednik ZIS Janez Zem- ljarič, pred delegatsko razpravo o »majski analizi« in predvidevanjih razvoja v naslednjem letu. (dd)

Pomiritev ni po godu Tel Avivu

Z napadi v Libanonu skuša Izrael preprečiti spravo

BEJRUT — Dvakrat predsinočnim in enkrat včeraj je izraelska morna- rica ob podpori svojega letalstva sku- šala z napadom na severnolibanon- sko pristanišče Tripoli načeti komaj doseženi sporazum o reorganizaciji libanonske vojske, ki je najkonkre- tnejši korak k spravi v državi.

Podatki o žrtvah so še nepopol- ni, a med bombardiranjem je po prvih vesteh izgubilo življenje več kot 20 oseb. Tel Aviv seveda zagotav- lja, da so napadli le oporišča »pale- stinskih teroristov«. Resnici na lju- bo pa se je izraelska soldateska zne-

sla predvsem nad nekim otrokom štiri kilometre od Tripolija, kjer se pod palestinskim vodstvom uri v orožju tripoliška mladina »islamske- ga gibanja«.

Libanonsko zunanje ministrstvo je že protestiralo pri OZN, sirske enote v Libanonu pa so v stalni pripravljenosti. Ob teh tragičnih vesteh pa je včeraj prišla z Golanskega višav- ja spodbudna vest o zamenjavi izrael- skih in sirske vojnih ujetnikov. To je prvi tak primer v zadnjem obdobju, ko se napetost med državama ne- varno stopnjuje.

Priprave na nedeljsko spominsko svečanost v Rižarni

V znamenju enotnosti antifašističnih sil

NA 4. STRANI

Srečanje ob odprti meji

Ob 132-letnici ustanovitve italijanske policije je bilo na mejnem prehodu pri Fernetičih prijateljsko srečanje med predstavniki italijanske policije in jugoslovanske milice, kjer sta bila prisotna med drugimi repentabski župan Colja in šef italijanske obmejne policije dr. Volpe

Manifestacija delavcev SAFOG

GORICA — Delavci goriške tovar- ne Safog so včeraj dopoldne stavka- li in priredili protestno manifestaci- jo po goriških ulicah s shodom na Travniku. Tovarna Safog, ki je še pred kakim letom zaposlovala 365 de- lavcev, sedaj pa samo 162, je bila doslej last finančne družbe skupine Iri Sofin. V teku pa je postopek za izstop javnega kapitala, saj je to- varno odkupila skupina zasebnih in- dustrijcev iz Čedad.

Sindikati in delavci so včeraj pro- testirali, ker so privatizacijo tovarne sklenili brez posvetovanja z njimi in jih postavili pred izvršeno dejstvo. Skrb delavcev je v tem, da bi utegni- la sprememba lastništva pomeniti na- daljnjo postopno redukcijo števila za- poslenih.

Problem Safog se uvršča v širšo problematiko vloge javnih udeležb na Goriškem, ki je v teh tednih pred- met pogajanj na različnih ravneh.

WAGNER NE BO PODPISAL REFERENDUMA O ŠOLSTVU

CELOVEC — O politiki zaposlo- vanja, gospodarstvu, turizmu, varstvu okolja, problemih celovške univer- ze in problemih slovenske manjšine na Koroškem pred napovedanim re- ferendumom Heimatdiensta za loči- tev otrok po narodnostni pripadnosti, je na tiskovni konferenci spregovoril deželni glavar Koroške Leopold Wag- ner.

V maju letos je število zaposlenih ljudi na Koroškem doseglo 173.500 (prebivalstva na Koroškem je okrog- lo pol milijona), kar je v deželnem razvoju Koroške doslej največ. In to je, kot Wagner trdi znak dobre go- spodarske politike. Poleg tega je ena izmed nedavno objavljenih sta- tistik pokazala, da se Koroška tre- nutno po življenjskem standardu na- haja na četrtem mestu v avstrij-

skem merilu — za Tirolsko, Vor- arlbergom in Salzburgom. To je pre-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

UKREP ZADEVA
TUDI PRIMORSKI DNEVNIK

Od nedelje, 1. julija
dnevnik po 600 lir

RIM — Medministrski odbor za cene je sklenil, da se bodo ita- lijanski dnevnik s 1. julijem po- dražili za 100 lir. Temu se mora podrediti tudi naš dnevnik, ki bo tako s 1. julijem stal 600 lir. Naročnina se za letošnje leto se- veda ne bo zvišala.

● Wagner

NADALJEVANJE S 1. STRANI

senetilo celo gospodarski inštitut na Dunaju, saj velja Koroška za revnejšo med vzhodnimi deželami.

Na področju varstva okolja je Koroška takorekoč izvedla pionirsko delo, saj so s posebnim deželnim zakonom ustanovili po vseh občinah posebne komisije, ki morajo nadzorovati zrak, vodo in gozdove. V naslednjem obdobju, najbrž že v jeseni pa bodo sprejeli še zakon, ki bo na ustavni podlagi lahko veljal po vsej Avstriji.

Trenutni problem velja gradnji obvoznice, ki bo v sklopu avtoceste, ki pelje z Dunaja proti Italiji, zajemala tudi predor skozi južno pobočje Maria Saal Berg. Predor bo namreč preprečil uničenje travniških površin. Z gradnjo, ki se je zaradi predora povečala za osem milijard šilingov, bodo začeli v 1986. letu, in jo nameravajo zaključiti v štirih letih.

Na turističnem področju, znano je, da je Koroška zelo privlačna vaba za turiste iz vsega sveta, pa si bodo bolj kot doslej prizadevali za domače, avstrijske in koroške letovišarje, saj 85 odst. Korošcev prebije dopust doma. Trenutno razpolaga Koroška s 437.000 posteljami.

Ker je na univerzi v Celovcu mogoče za enkrat študirati le izobraževalne vede, in ker narašča bojazen pred brezposelnostjo diplomantov tega profila, bodo najkasneje v dveh letih odprli na tej visokošolski ustanovi še stolico za turizem, informatiko in gospodarsko usmeritev.

Na številna vprašanja, kaj misli o uvedbi referendumov Heimatdiensta, in ki so jih postavljali predvsem nemškogovoreči novinarji koroških časnikov in dopisniki zveznih medijev na Koroškem, je Wagner dejal, da se glede na pravno ureditev ne da ničesar storiti, da je pač odločitev, kolikor bo referendum zbral dovolj podpisov, odvisna od jesenskega parlamenta. Torej po volitvah, ki bodo 30. septembra.

On, Wagner, referendum podpisal ne bo, tako kot tudi nobenega drugega referendumu ne bi podpisal. Opaža pa, da je vse več prebivalstva na Koroškem, zlasti v njenem južnem delu proti temu početju Heimatdiensta. Sam je namreč pred nekaj dnevi v nekem obratu poslušal ljudi, ki so celo nemško - nacionalni, pa niso podpisali zahtevka po referendumu, eden izmed njih pa je dejal, da ga je, ampak ko bi bil pravčasno bolje informiran, ga ne bi. (bg)

Nov zgodovinski višek dolarja: 1.724,50 lire

RIM — Kotacija ameriškega dolarja v Italiji je včeraj dosegla nov »zgodovinski višek«: 1724,50 lire proti 1714 predvčerajšnjim. Prejšnji rekord je bil dosežen 12. januarja letos s 1721,25 lire.

Ponovnemu skoku ameriške valute je botrovalo več dejavnikov. V prvi vrsti gre za posledico napovedi, da se bodo obrestni ameriških bank prav v kratkem spet povišale, in to kljub treznemu svarilu washingtonskega zakladnega ministra Regana, ki je opozoril denarne zavode, da utegnejo previsoke obresti kvarno vplivati na notranje gospodarstvo.

Z druge strani je dolarju pomagal navzgor izid pogovorov, ki sta jih predvčerajšnjim imela argentinski minister za gospodarstvo Grinspun in že imenovani Regan; prevladal je

namreč vtis, da se v problematiki argentinske vrtoglave zadolženosti nekaj le premika, sestanek ni sicer razjasnil vprašanja, ali bodo v Buenos Airesu lahko pravočasno odplačali obresti na posojila, ki jim odplačilni rok zapade konec tedna, vseeno pa so ameriški borzni operaterji pokazali določen optimizem.

In še: novega dolarskega vzpona ni preprečil niti sporazum med zahodnonemško vlado in kovinarji glede skrajšanja delovnega časa na 38,5 ure tedensko, to pa zato, ker so ameriški finančni krogi uverjeni, da gre za izrazito inflacijski ukrep. Marko je ta okoliščina ošibila, tako da je včeraj veljala 615,45 lire proti 616,485 lire v sredo in pomagal ji ni niti odstop ministra Lambsdorffa, ki ga je nasledil Bangemann.

Po napadih iraškega letalstva na tankerje Iran grozi s splošno razširitvijo spopada

TEHERAN — Predsednik iranskega parlamenta in Homeinijev predstavnik v »vrhovnem obrambnem svetu« Rafsandžani je v podrobni analizi 45 mesecev trajajočega iraško-iraškega spopada ponovno zagrozil s protiučrepi, če bi Irak napadel ali pa onemogočil plovbo do naftnega terminala na Kargu.

Tokrat pa so bile Rafsandžanijeve grožnje konkretnije, kot so bili tudi konkretniji napadi iraških letal na tankerje, ki plujejo v iranske omejske vode. Predsednik iranskega medžlisa se ni namreč omejil le na napoved zapore Hormuške ožine, izrecno je poudaril, da bodo onemogočili plovbo v glavno saudsko pristanišče Ras Tanura. Rafsandžani je ob tem poudaril, da bi bil Irak brez saudske pomoči že zdavnaj poražen, obenem je navedel, da bo Iran preprečil naftne pošiljke na vsem bližnjem vzhodnem področju.

Po vsem sodeč so bili zadnji uspehi iraškega letalstva proti nemočnim tankerjem, ki jim Irak ne uspe nuditi zračnega kritja, nadvse uspešni. Pred-

včerajšnjim je iraško letalstvo onemogočilo za nadaljnjo plovbo tanker Tiburon, ki je le nekaj časa prej vkrcal 250 tisoč ton surove nafte pri naftnem terminalu na Kargu. V nedeljo pa so iraški lovski bombniki napadli grški tanker na privezu pri Kargu. Najpomembnejši iranski naftni terminal je torej v dometu iraške-

Po včerajšnji odobritvi kompromisnega predloga Zahodnonemški kovinarji prekinjajo svojo stavko

BONN — Po več kot petih urah vroče razprave je razširjena komisija za pogodbe zahodnonemških kovinarjev s 87 glasovi proti 31 negativnim sprejela kompromisni predlog Georga Leberja, ki predvideva zmanjšanje tedenskega delovnega urnika od 40 na 38 in pol ur. Sedaj morajo listino podpisati člani izredne pogajalne komisije, o čemer pa skoraj ni dvoma, da ne bi podpisali.

Po odobritvi kompromisnega predloga so predstavniki sindikata kovinarjev sklenili, da za danes in ponedeljek razpišejo o tem referendum v Baden - Württembergu, na katerem se bo o ukrepu morala izjasniti tudi baza. Če bo za odobritev

glasovalo vsaj 25 odst. volilnih upravičencev, potem lahko rečemo, da se bo najdaljša stavka kovinarjev v zgodovini ZRN končala. Delo v tovarnah bi se moralo po sedmih tednih spet začeti in to naj bi imele ugodne posledice tudi na delovno pogodbo tiskarskih delavcev.

A kljub vsemu vse ni tako lahko in optimistično, kot kaže na prvi pogled. Sindikalno vodstvo je naletelo v bazi na več težav kot je bilo pričakovati in obstaja tudi nevarnost, da bi delavci na referendumu zavrnili kompromis. Že v sredo so kovinarji avtomobilske tovarne Opel poslali sindikalnemu vodstvu brzojavko, da zavračajo sporazum.

Hud udarec kalabrijski mafiji

CATANZARO — Prejšnjo noč je stekla v Kalabriji največja protimafijska akcija v tej deželi, saj so preiskovalci sestavili spisek kar 187 imen ljudi, ki so bili sodelujoči v ravnih zločinskih in protizakonitih dejavnostih. S tem so zadali zelo težak udarec klanu Mancuso, okrog katerega so delovale še mnoge vplivne »družine«, ki so nadzorovale področje mesarije, ribolova in izsiljevanja.

Vsa ta dejavnost je v prejšnjih letih »obrodila« kar 18 umorov, sedem ranjenih oseb, sedem dinamičnih atentatov, 11 izsiljevanj, da ne govorimo o trgovini z mamilami in orožjem. Financirani in karabinerji so izdali 95 zapornih nalogov (43 so jih notificirali osebam, ki so

že v zaporu), 6 oseb se še skriva, 6 jih je sploh izginilo, 3 pa so aretirali. Kar 88 pa je še sodnih obvestil za manjše prekrške.

Med zadnjimi osumljenci je tudi nekaj takih, ki so bili še do nedavnega nedotakljivi kot demokratski župan iz San Calogera, predsednik KZE iz Tropeje, kancelar sodišča v Nicoteri itd.

Med aretiranimi pa je tudi gradbenik Francesco Mamone, brat nekega sodnika, za katerega so menili, da je »nad vsakim sumom«. V akciji je sodelovalo več sto mož s policijskimi psi in helikopterji, vse pa kaže, da preiskava še ni končana in bi znalo priti do dodatnih aretacij.

ZASKRBLJENOST ZARADI NARAŠČANJA AMERIŠKIH OBRESTNIH STOPENJ

BEOGRAD — »Odnosi med SFRJ in LR Poljsko so tradicionalno prijateljski in se uspešno razvijajo na vseh področjih v ozračju vzajemnega spoštovanja in upoštevanja različnih poti socialističnega razvoja in mednarodnega položaja obeh držav«.

To je na včerajšnji tiskovni konferenci izjavil uradni predstavnik zveznega sekretariata za zunanje zadeve Željko Jeglič, ko je sporočil novinarjem, da bo predsednica ZIS Milka Planinc od 2. do 5. julija na uradnem in prijateljskem obisku na Poljskem, kamor jo je povabil predsednik ministrskega sveta Woičech Jaruzelski.

Na vprašanje v zvezi s povečanjem ameriških obrestnih stopenj pa je med drugim dejal: »Najnovejšo povečanje ameriških obrestnih stopenj za 0,5 odst. smo sprejeli z veliko zaskrbljenostjo. Odmevi v svetu še zlasti v prezadolženih državah v razvoju so zelo ostri. Ne gre le za to enkratno povečanje obresti, temveč za

jasno težnjo njihove nadaljnje rasti, katere konca za zdaj ne moremo predvideti niti oceniti kakšne posledice utegnejo imeti takšni ukrepi. Željko Jeglič je dejal, da ukrep »priliva olje na ogenj«, zato lahko povzroči gospodarsko - politične in socialne posledice v številnih državah v razvoju.

Eno izmed vprašanj novinarjev se je nanašalo na referendum o šolanju otrok Slovencev na avstrijskem Koroškem. Jeglič je odgovoril: »Ta referendum, ki ga je izsilil koroški Heimatdienst za tako imenovane ločene šole za slovenske otroke in ki naj bi bil konec avgusta na Koroškem, je v bistvu napad na pravice slovenske manjšine in v nasprotju s 7. členom avstrijske državne pogodbe. Ta poskus ni le v nasprotju s prizadevanji slovenske manjšine za dvojezično šolstvo, temveč ga manjšina ocenjuje kot obliko pritiska, da bi se čim manj otrok vpisalo v takšne nesprejemljive ločene šole.« (dd)

Normalizacija v prevozi

Stanje v italijanskem prevoznem sistemu se je spet normaliziralo po vrsti stavk iz prejšnjega tedna. Normalizacija je bila še zlasti opazna pri trajektih, ki peljejo na otoke

Sončne in senčne plati jugoslovanskega gospodarstva

LJUBLJANA — Ko je pred nedavnim podpredsednik zveznega izvršnega sveta Janez Zemljarič novinarjem razlagal tako imenovano majsko analizo rezultatov stabilizacije, je požel precej komentarjev. Predvsem so menili novinarji, je to po 25 mesecih mandata zvezne vlade, ki jo vodi Milka Planinc, prva nekoliko bolj optimistična analiza.

Zemljaričevega oziroma zisovega optimizma so bili seveda veseli tudi novinarji, čeprav se jim je zdelo, da so radostne note še najtišje, ko je govoril o inflaciji. Tu je tudi iz analize zveznega izvršnega sveta čutili, da je neznanek še veliko in da cenovne spirale ne bo tako lahko presekati. Veliko je izrazov, kot so »verjetno bo, lahko pričakujemo« itd., in veliko vprašanje je, ali bodo cene reagirale na takšno »previdnost«.

Ob napovedi o odmrznitvi cen, ki jo je, mimogrede povedano, v precejšnji meri izposloval (vsaj časovno) Mednarodni denarni sklad, je bilo slišati veliko črnih misli. Da bo to prava eksplozija, ki je ne bo mogoče zaustaviti, da načrtovane inflacije ne bo mogoče doseči in podobno. Toda brž ko se po 3. maju ni usul plaz, kakršnega so mnogi napovedovali, so številni komentatorji že nekritično slavili. Resnica pa je, da se prvi krepki učinki odmrznitve kažejo šele te dni.

Od 3. maja do 15. junija je samo slovenska skupnost za cene prejela preko 350 obvestil za spremembo cen več kot 30.000 izdelkov. Zvezna skupnost ima v predalu že več kot 1900 obvestil,

prihajajo pa nova. Stopnja inflacije je v državi konec maja že znašala 51 odstotkov (v SR Sloveniji 50,2 odstotka), ocene za junij in julij pa marsikomu dvignejo lase, saj naj bi inflacija preselila tisto iz lanskega decembra, ko je v Sloveniji znašala 60 odstotkov. Takšna rast pa napoveduje dve vrsti nevarnosti: kupna moč državljanov je že sedaj zelo hudo načeta in je vprašanje, kje je meja »tolerance«, drugi pa je ogrožena številka, ki jo je pripravljen sprejeti Mednarodni finančni sklad. Res je, da bi se dalo z mesečnim razporeditvijo podražitev do konca leta še morda ujeti načrtovanih 40 odstotkov, vendar za kaj takšnega skorajda bi je zadnjih pet minut pred dvajseto.

Zato ni čudno, da padajo tako odločne izjave, češ da bodo kršitelji strogo kaznovani. Grožnje seveda še niso ukrep, so pa zato ukrepi, kadar do njih pride, dokaj učinkoviti. Tako so predvidene ostre bančne sankcije (ukinitve kreditov), ki so pri prezadolženem gospodarstvu resnično šiba božja. V Sloveniji so sestavili spisek kakih 26 podjetij, ki so s cenami prebile razumne meje in večina kršiteljev je že po opozorilu ukrepala. S kislimi obrazi sicer, pa vendar. Večina namreč trdi, da odstotki podražitev niso njihova muha, temveč ekonomska nuja, v katero jih silijo visoke cene surovin oziroma reprodmateriala. Lanskoletna zamrznitev cen je namreč zvitobla večino proizvajalcev surovin in energije, tako da je resnično prihajalo do absurdnih nesorazmerij.

Ljubljanski izdelovalec grelcev za vodo Tiki je tako izračunal, da ga pločevina za boiler stane več, kot dobijo oni za končni izdelek. Takšnih primerov je bilo še veliko. Nekateri so si pomagali tudi tako, da so surovine raje uvozili (po nižji ceni), kot pa je (prav tako za devize) drago kupovali pri domačih dobaviteljih.

Poletje bo potemtakem zaradi cen še bolj vroče. Nekateri odstotki, o katerih pišejo časopisi, resnično povzročajo vrtoglavo. Tako je tovarna žarnica Tesla iz Zagreba prijavila kar 726-odstotno podražitev, izdelovalec pohištva Simpo iz Vranja 655 odstotkov (pri čemer je zanimivo, da gre pohištvo že sedaj slabo v prodaj) itd. Podražili so se tudi avtomobili (Zastavi ni povprečno za 24 odstotkov), gostinske storitve, ogrevanje (za 40 odstotkov), s 1. septembrom bodo višje stanarine. Jugoslavlani že zdaj pijejo zelo drago kavo, od 1. avgusta pa jo bodo srkali po kapljicah, ki bodo prav gotovo najdražje na svetu: kilogram bo stal celih 2.139,70 dinarja. Ob tem pa je treba omeniti še en črn podatek: po novem zakonu bodo s 1. julijem delavci v podjetjih z izgubo lahko prejeli le močno znižane osebne dohodeke.

Od kod potemtakem optimizem zvezne vlade, se sprašujejo novinarji. Gre res za tako pozitivno gospodarska gibanja (rast proizvodnje, izvoz) ali le za »taktiko« po načelu — dovolj je bilo črne slikanja? Gremo pilulo, ki je nujna posledica administrativnih posegov v politiko cen, bo tako ali drugače treba požreti ... Z. š.

Pogovor o vprašanjih italijanske manjšine v Jugoslaviji

LJUBLJANA — V organizaciji Instituta za zgodovino delavskega gibanja je bil včeraj v Ljubljani pogovor na temo »Položaj italijanske narodnosti v SFRJ«. Posvečen je bil 40-letnici Unije Italijanov za Istro in Reko, katere predstavniki so govorili o načrtih in delu njihove skupnosti.

Predsednik Unije, ustanovljene julija 1944 v okolici Labina, Silvano Sau, je med drugim poudaril, da italijanska narodnostna skupnost v Jugoslaviji nikoli ni občutila potrebe po posebni zakonski zaščiti njenih pravic. Vendar pa bi morali več storiti na področju podružbljanja njene problematike.

V pogovoru so pozornost namenili predvsem vprašanjem te narodnosti in njenih stikov z matičnim narodom oziroma uspehom in vprašanjem, s katerimi se srečuje pri svojem delu in življenju na večnacionalnem področju. (dd)

Ministrstvo proti rabi furlanščine

RIM — »Quatri gotis di salut cun goccia di carnia, aghe mineral naturala je napis, ki je zbedel v oči ministrstva za zdravstvo in o katerem bo zato govor v parlamentu. Vse se je začelo, ko je družba Fonti di Forni Avoltri, ki skrbi za ustekleničenje karnijske mineralne vode, prosila ministrstvo za zdravstvo za dovoljenje, da objavi reklamo z zgoraj navedenim napisom. Kot je znano, sodijo tudi mineralne vode v skupino tistih proizvodov, ki so pod nadzorstvom ministrstva za zdravstvo in jih je torej mogoče reklamirati samo s posebnim dovoljenjem ministrstva. V prošnji, ki so jo predstavniki družbe naslovili na ministrstvo za zdravstvo, je navedeno, da gre za reklamo v furlanskem jeziku in prošnji je priložen zaprisežen prevod, kljub temu pa je ministrstvo zavrnilo prošnjo, češ da »stavek ni razumljiv«.

O tem dogodku so komunistični poslanci Baracetti, Polesello in Gasparotto naslovili na ministra za zdravstvo vprašanje, v katerem izhajajo iz 6. člena ustave, ki določa zaščito narodnih manjšin in iz ustanovnega zakona videmske univerze, ki daje tej univerzi tudi nalogo, da obnovlja izvorno govorico, kulturo, tradicijo in zgodovino furlanskega ljudstva. Komunistični poslanci nato poudarjajo, da je v poslanski komisiji za ustavna vprašanja v teku razprava o poenotenem besedilu za zaščito jezikovnih skupnosti v Italiji in da to besedilo tudi predvideva, da je treba »toponomastiko, cestne, železniške in turistične napise ter napise na javnih uradih napisati tudi v zaščitenem jeziku« in med temi jeziki je tudi furlanščina. Sicer pa, ugotavljajo poslanci KPI, že številni deželni zakoni v Furlaniji - Julijski krajini določajo posege za vrednotenje furlanskega jezika in kulture in je že običaj, da ob začetku zakonodajne dobe furlanski deželni svetovalci prištevajo zvestobo republiki tudi v furlanskem jeziku. Poleg tega, še ugotavljajo komunistični poslanci, so nekatere furlanske občine že uvedle dvojezično toponomastiko in v občini Ronchis di Latisana potekajo seje občinskega sveta v materinem jeziku, to je v furlanščini. Prvo omrežje italijanske televizije je oddajalo igrano »Maria Zef« v furlanščini, deželno omrežje RAI pa oddaja nekatere kulturne programe v furlanskem jeziku; zasebne radijske in televizijske postaje ter tudi dnevnik Messaggero Veneto in Gazzettino objavljajo številne reklame, pozive in tudi članke v furlanskem jeziku, napisi na številnih javnih lokalih v Furlaniji so prav tako v furlanščini.

Ob teh ugotovitvah komunistični senatorji sprašujejo, kako je mogoče opravičiti že omenjeno stališče ministrstva za zdravstvo in, ali namerava minister ukrepati, upoštevajoč dejstvo, da prebivalstvo z zadovoljstvom sprejema rabo furlanskega jezika in da je ta raba celo zaželena. (BBR)

Sveto pismo v furlanščini

VIDEM — Tukaj so uradno predstavili v furlanščino prevedeno Sveto pismo. Temu pomembnemu dogodku so prisostvovali videmski nadškof Alfredo Battisti in številni furlanski filologi. Besedilo sta prevedla don Francesco Placereani, veliki borec za mir in prijateljstvo med narodi, in don Antonio Bellina. Dovoljenje za tiskanje je dala Italijanska škofovska konferenca in bo po zaslugi založnika Maria Ribisa knjiga v prodaji po fasciklih od meseca julija dalje.

Do božiča bodo izdali prvi del (evangeliji in dejanja apostolov), do velike noči pa še drugi del (pisma in sodni dan).

Ko je knjigo predstavljal občinstvu, je direktor škofijskega glasila La Vita cattolica Duilio Orgnani dejal, da je prevod Svetega pisma veliko dejanje furlanskega ljudstva.

Vedeti moramo, da je Cerkev naklonjena furlanskemu bogoslužju in da je videmski nadškof skupno s slovenskimi duhovniki v Benečiji poslal v Rim zahtevo po čimhitrejšem sprejetju globalnega zaščitnega zakona tudi za Slovence na Videmskem.

CODROIPO — Danes se tu pričneta dvodnevni mednarodni posvet kmečkih družin, ki se ga udeležujejo v posebno organizacijo vpisane družine v Belgiji, Franciji, Braziliji, Španiji in Italiji. Govorili bodo o šolski vzgoji in povezavi z družino, pa še o razvojnih programih te organizacije v državah v razvoju. Več bomo o posvetu poročali jutri.

Proslava 140-letnice rojstva Simona Gregorčiča v Kobaridu

KOBARID — Slavje bo ostalo vklesano v spominu vseh številnih udeležencev proslave 140-letnice rojstva Simona Gregorčiča, ki je bilo na glavnem trgu v Kobaridu. Tako velika udeležba kot je bila v nedeljo je v nas zapustila vtis, da je pesnik Simon Gregorčič še vedno živ med nami v pesmih, ki so jih zapeli pevski zbori in z občutkom povedali recitatorji Stane Raztresen, Ivan Rutar in mladina. Ko smo poslušali pesmi in recitacije, smo se spomnili besed Ivana Cankarja, ki je v noveli Bela krizantema zapisal: Na enem izmed tistih tankih belih lističev bo zapisano moje ime. Pri poslušanju govora Tomaža Pavšiča smo te besede prenesli na zbrano množico ljudi na glavnem trgu v Kobaridu. V večini navzočih živi pesnik Simon Gregorčič, saj bi drugače ne poskakali govorniku.

In vendar je ime pesnika Simona Gregorčiča zapisano povsod na Tolminskem: v skalovju Krna, Rdečega roba, Škrbine, Kuka, Mrzlega vrha, Kolovrta in drugih. Zapisano je povsod na tej tolminski zemlji, na senošetih, pašnikih, gozdovih na Soči... Zapisano je v srcih Tolmincev, Kobaridcev, Bovečanov, Trentarjev, Cerkljanov, Idriččanov. Zapisano je v srcih borcev Gregorčičeve in drugih brigad...

Kako naj drugače razumemo primer mlade tovarišice, ki je sedela za menoj, ki se je pridružila melodiji Pogled v nedolžno oko, ki jo je pel pevski zbor pred pesnikovim spomenikom. In kako naj drugače razumemo besede predstavnika Beneških Slovencev Izidorja Predana, ki je v kratkem pozdravnem govoru med drugim dejal:

»Simon Gregorčič je bil velik prijatelj našega Ivana Trinka, zato ste lahko ponosni na našega Gregorčiča, kot smo mi ponosni na našega Trinka.«

Ob tem smo se spomnili na proslave ob 100-letnici med narodnoosvobodilno borbo. Bile se po vsej Primorski. V Partizanskem dnevniku z dne 15. oktobra 1944 so bili objavljeni trije članki in ena reportaža. Tone Seliskar je med drugim zapisal: Goriški slavček ima prijatelje v vsakem kotu slovenske zemlje. Slovensko ljudstvo mu je s tem postavilo spomenik, kakršnega nima noben drug slovenski pesnik.

Zemlji, ki me je rodila,
dajte moj umrli prah;
ona bodi mi gomila,
njen odeva naj me mah.

A.P. — Ogarev

Hvala za takšen turizem

ČEDAD — Izšla je letošnja številka Emigranta, časnika Zveze beneških izseljencev. Po svoji vsebini je publikacija v celoti namenjena našemu boju za globalno zaščito in še zlasti prizadevanjem Beneških Slovencev, da bi zakonsko uredili svoj pravni položaj tako na področju rabe jezika in razvoja kulture kakor tudi in zlasti na gospodarskem področju.

Ferruccio Clavara je za to številko napisal spremno besedo in v njej pojasnjuje, zakaj so se odločili za izdajo te številke in zakaj so se zatekli k risbi kot sredstvu za propagiranje svojega sporočila. Po njegovih besedah je potrebno v Benečiji vsem ljudem dopovedati, kaj pomeni globalna zaščita, in pri njih doseči, da bodo tudi Furlane seznanili z našim vprašanjem.

In kaj je bolj učinkovito kot domiselno izdelan strip, v katerem nastopa tisti možakar s klobukom, pičo in štiriperesno deteljico, ki ga je slikar postavil za nekakšen simbol modrega in v prihodnost verujočega Beneškega Slovenca. Njegova zgodba je zelo preprosta. Ko se je vrnil ta možakar iz emigracije, se je znašel pred gospodarsko zapostavljenimi vasi. Dopovedali so mu, da jih bodo razvili in da bodo prebivalci dobili delo doma. Tudi turizem naj bi služil temu namenu. Kakšne vrste naj bi bil turizem v Benečiji, pa kaže tale risba vzeta iz slikalnice: porušene hiše, izletniki, ki teptajo travnike in kradejo sadje.

Kakšna usoda italijanskih revolucionarjev iz Istre

ROVINJ — Zbirka »Quaderni« (Zvezki), ki jo pripravlja in izdaja Center za zgodovinske raziskave iz Rovinja, je še zmeraj ena najuglednejših znanstvenih zbirk s področja raziskovanja delavskega in socialističnega gibanja in narodnoosvobodilnega boja v Istri in na Reki. S tem namenom je tudi nastala.

Še ena izdaja Zvezkov, ki so jo v okviru prireditve Koprskih srečanj predstavili v ponedeljek v Kopru, se v marsičem razlikuje od prejšnjih izdaj. Tako sta nosilni prispevek o istrskem revolucionarju, udeležencu Labinske republike Giovanniu Pippanu napisala dva ameriška zgodovinarja iz Delavskega zgodovinskega združenja iz Illinois Eugene Miller in Gianna Sommi Panovsky. Raziskala sta predvsem ameriško obdobje delovanja Giovanniu Pippana in njegov prispevek k radikalni sindikalni organizaciji Italijanov v ZDA v letih od 1924 do 1933.

Marino Budicin je v drugem prispevku uspel osvetliti nekatere doslej nepojasnjene aspekte življenja Giuseppea Tuntarja, enega največjih protagonistov in ustanoviteljev socialističnega in komunističnega gibanja v Istri in Julijski krajini, ki se je zaradi fašističnega terorja in zaradi nerazumevanja znotraj delavske organizacije izselil v Argentino.

Nekakšno rehabilitacijo pomeni tudi prispevek hrvaškega zgodovinarja Petra Strčića o Leliju Zustovihu, tragični osebnosti gibanja rudarjev v Istri in odgovornega za labinsko organizacijo KPI med obema vojnama.

Zaradi njegovega kritičnega odnosa do narodnoosvobodilnega gibanja je bila dolgo časa diskvalificirana tudi njegova revolucionarna aktivnost med obema vojnama. Strčić pa je raziskal prav to obdobje delovanja Zustovicha. Zvezki prvič objavljajo esej o reškem avtonomističnem gibanju, ki je na žalost še zmeraj za mnoge neprijetna tema. Ko se govori o reškem avtonomizmu, se običajno obravnava samo avtonomistično stranko Zanelle, kot da bi obstajalo samo to. Avtorica prispevka Ljubinka Karpowich pa tu obravnava Demokratično avtonomno stranko Ruggera Gotthardija, ki se je v letih 1918 do 1921 bojevala proti vsakršni vrsti aneksije Reke.

Vredni vse pozornosti so tudi prispevki o izvorih in strukturi fašizma v Istri.

ROBERT ŠKRLJ

Ob razstavi Coloja in Spacala v Čedadu

Benečija hoče ujeti korak s sodobno kulturo

ŠPETER — »Iščimo smisel in pomen te razstave tudi v volji naše male domovine, Benečija, da polno vstopi v tokove sodobne kulture in s temi srečanji potrdi svojo prisotnost in obenem svoje korenine ter se predstavi prav kot zemlja srečanj«. Tako prireditelj, Društvo beneških likovnih umetnikov in študijski center Nedžja, predstavljata razstavo Čedadca Alda Coloja in Tržačana Lojzeta Spacala, ki ju bodo danes ob 19. uri odprli v dvorani srednje šole v Špetru. Na otvoritvi razstave, kjer se srečujeta in soočata dve veliki umetniški osebnosti in ki sledi lanski razstavi slikarjev Altierija in Komela, bo nastopil tudi znani Ribniški oktet iz Ljubljane.

Lj na likovnem področju bo jutri ob 19. uri na sporedu drugo kulturno doživetje. V Beneški galeriji v Špetru bo nagrajevanje in otvoritev razstave 5. mednarodnega slikarskega ex tempore »Podobe iz Nadiških dolin«. Letošnjega ex tempore, ki ga prireja Društvo beneških likovnih umetnikov, se je udeležilo 65 slikarjev iz Slovenije, Furlanije in Benečije, Pobjuda, ki teži k sodelovanju in soočanju na slikarskem področju in

k povezovanju med sosednjimi območji, se je v teh letih dobro uveljavila. To med drugim dokazuje tudi dejstvo, da je predsedstvo deželnega odbora prevzelo pokroviteljstvo nad pobudo in prispevalo 2 nagradi, nakupne nagrade sta poudarila tudi predsedstvo deželnega sveta in pokrajinski odbor videmske pokrajine.

J. N.

Tatvine na Jugu

TRST — Malokateri avtoprevozniki, ki vozi blago na italijanski Jug, se lahko pohvali, da mu niso ničesar zmaknili ali ga oropali. Povečini povedo, da so jim ukradli natovorjeno blago, rezervna kolesa, platno za streho itd. Pogostoma se to dogaja med vožnjo ali ob kratkih postankih. Najbolj srečnim »ukradeno« blago vrnejo proti plačilu.

Zaradi razširjenosti tega pojava so avtoprevozniki spoznali za potrebno, da se o njem javno pogovorijo. Tako bo danes v Trstu na pobudo Propeller Club International posvet, ki se ga bodo udeležili kvestor, predsednik Zveze industrijske, univerzitetni profesor in predstavniki zavarovalnih družb in avtoprevozniki.

O položaju koprskih novinarjev

KOPER — Novinarji bi morali biti seznanjeni z odločanjem o pomembnih družbenih vprašanjih tudi v začetnih fazah obravnave in ne, kot običajno, le v končni. S tem bi se bilo mogoče izogniti dokaj pogostim konfliktom.

To je bila misel iz poročila dosednjega predsednika izvršnega odbora koprskega aktivna Društva novinarjev Slovenije Janka Tedeška na občnem zboru aktivna minuli ponedeljek. Tudi razprava, ki je sledila, je opozorila na enega glavnih problemov položaja novinarjev: na pritiske, da bi se novinarji morali podrežati zahtevam dnevne politike.

Med primeri, ki so v zadnjem ob-

dobju zlasti močno odjeknili, je bila zadeva »Pavliha«, javna razprava o terminalu za razsute tovore in referendum za samoprispevek.

»Novinarji bi morali biti subjektivni, je v razpravi poudaril Miro Kocjan. »Za nekatere stare, pa tudi mlade gla-

Za predsednika koprskega aktivna DNS je bil izvoljen GIANFRANCO SILIAN, urednik kulturnega uredništva italijanskega programa Radia Koper.

V Čedadu simpozij o komuniciranju

ČEDAD — Čeprav je kot mesteca majhno, ima Čedad nedvomno bogato zgodovino (v njej se prepletata kultura in domačnost), po svojem geografskem položaju pa je mesto pomemben most med vzhodom in zahodom. Prav zaradi teh značilnosti so dežela Furlanija - Julijska krajina, milanska katoliška univerza ter tržaška in videmska univerza izbrale Čedad za sedež simpozija, ki so ga poimenovali »Mednarodni laboratorij družbenega, literarnega in jezikovnega komuniciranja«.

Kot so pojasnili prireditelji med večerajšjo tiskovno konferenco v Vidmu, se bo srečanja, ki bo od 24. julija do 18. avgusta, udeležilo okoli sto raziskovalcev z vseh celin. Predavanja vidnih docentov bodo imela za osred-

njo temo prehod Italije iz pretežno agrarne v pretežno industrijsko družbo.

Med temami, ki jih bodo obravnavali, naj omenimo spremembo miselnosti, ki ji je botroval omenjeni prehod, novosti, ki jih je vnesel v jezik, posledice, ki jih je imel v literaturi in kinematografiji. Govor pa bo tudi o vlogi in nalogah televizijskega medija. Stalna gosta srečanja bosta furlanski pisatelj Carlo Sgorlon in filmski režiser Dino Risi, ki sta s svojimi deli pričala o spremembah, ki jih je v omenjenem obdobju doživljalo kmečko in mestno tkivo. Precejšnjo pozornost bodo namenili tudi ljudskemu izročilu in v tem okviru načrtujejo vrsto izletov v Beneško Slovenijo.

V. T.

ve, pa je to težko sprejemljivo. Dober novinar je novinar, ki piše objektivno. Zdenko Ferletič pa je menil, da na konflikte ne bi smeli gledati kot na nekaj hudega. To je zdravo, ker omogoča reševanje problemov, vendar seveda le, če razprava poteka z argumenti.

Člani koprskega aktivna DNS in uredništva tukajšnjih hiš so se dokaj aktivno vključili v javno razpravo o osnutku republiškega zakona o javnem obveščanju; vendar pa razprave o osnutku zveznega zakona ni bilo, je opozoril Venčeslav Japelj. Franc Obolnar je govoril o položaju novinarjev v združenem delu, ki si prizadevajo vzpostaviti tesnejše medsebojno sodelovanje.

VITKO KOGOJ

Skupščina bo v začetku jeseni Pokrajinski kongres SSK bo ocenil ali je umestno sodelovati z Listo

Po premoru ob evropskih volitvah bo v Trstu prihodnji teden spet zaživila upravna in politična dejavnost. Tržaški občinski svet se bo tako v juliju sestal kar petkrat, napovedane pa so tudi seje deželne sveta in pokrajinske skupščine, medtem ko bo v avgustu upravno življenje skoraj povsem zamrlo do prve polovice septembra.

Po izoblikovanju večinske koalicije z »zgodovinskim kompromisom« med KD in med Listo na občini in na pokrajini je sedaj pozornost uprta v notranja dogajanja raznih strank. Komuniste čaka sedaj, po uveljavitvi na volitvah, zamenjava deželnega tajnika Rossettija, ki je bil izvoljen v Strasbourgu in ne more po partijskem statutu istočasno opravljati obeh funkcij. Zelo verjetno je, da bo Rossettijev naslednik Goričan ali Furlan, odločitev o tem bo padla šele v jeseni. Kandidatov za mesto deželnega tajnika je baje več, posvetovanja v štirih pokrajinskih partijskih federacijah pa potekajo v strogi tajnosti.

Znotraj stranke Slovenske skupnosti se medtem niso še polegale polemike glede umestnosti političnega sodelovanja z melonariji in zlasti glede zagonetnega načina, kako je prišlo do podpisa znanega sporazuma s strani odbornika Lokarja. Še danes ni zadeva okrog tega političnega protokola, ki vključuje zahtevo po preštevanju naše manjšine, povsem jasna, čeprav je ta »predlog« v razpravi o Richettijevih programskih smernicah nazorno opredelil novopečeni listarski »izvedenec« za manjšinska vprašanja Staffieri. Vstop v oba odbora je povzročil v vodilnih telesih SSK pravi potres, saj sta se proti sodelovanju z LpT odločno izrekli laična struja »Nove perspektive« in notranja levica. V znak protesta so pred-

stavniki »Novih perspektiv« odstopili iz strankinega pokrajinskega izvršnega odbora, ki je ratificiral vstop v novo koalicijo s pičlo večino glasov (13 proti 9). Notranja debata se vsekakor nadaljuje in bo dosegla višek na strankinem pokrajinskem kongresu, ki bo jeseni in ne v juliju, kot so zahtevali nekateri, ki ne soglašajo z odločitvami Harejevega tajništva. Do kongresa pa bo SSK sodelovala v odborih z Listo.

V zvezi z rezultati evropskih volitev in še z nekaterimi drugimi aktualnimi vprašanji nam je pokrajinski odbor SSK poslal naslednje sporočilo:

»Pokrajinski izvršni odbor Slovenske skupnosti v Trstu je na svoji včerajšnji seji preučil rezultate nedavnih evropskih volitev in ugotovil, da je manjšinska lista kljub raznim objektivnim težavam glede znaka in propagande uspešno prestala preizkušnjo in izvolila svojega predstavnika v evropski parlament, kar je gotovo pomembna pridobitev za vse manjšine v Italiji in tudi za slovensko.

V nadaljevanju se je izvršni odbor poglobil nekateri vidiki trenutnega stanja v KZE in ponovno poudaril stališče, da bi upravljanje te ustanove moralo potekati nevezano od krajevnih uprav. Glede na značaj in pristojnosti te ustanove izvršni odbor vztraja pri sklepu, da mora biti v njenem vodilnem organu vedno tudi predstavnik slovenske narodne skupnosti.

Končno je izvršni odbor razpravljal o kraških zaščitnih področjih s posebnim ozirom na korist in upravičene zahteve krajevnega prebivalstva. V ta namen je bila dana pobuda, da se skličejo srečanja s prizadetimi krajevnimi skupnostmi.

Kdaj poučevanje angleščine na okoliških srednjih šolah?

Poučevanje tujega jezika na štirih slovenskih nižjih srednjih šolah v tržaški okolici predstavlja že vrsto let za starše otrok, ki te šole obiskujejo, hud in doslej neresen problem. Na šolah Srečko Kosovel na Opčinah, Fran Levstik na Proseku in v Križu, Igo Gruden v Nabrežini in Simon Gregorčič v Dolini se dijaki učijo kot tuj jezik nemščino, pa čeprav se je na številnih od teh šol ob vpisu večina otrok izrekla za učenje angleškega jezika. Starši so že večkrat posegli pri šolskih oblasteh, kljub temu pa vprašanje vse doslej ni bilo rešeno.

Na openski šoli Kosovel se problem poučevanja tujega jezika vleče na primer že celih dvanajst let. Tudi ob letošnjem vpisu se je večina staršev odločila za angleščino, ker pa je na tej šoli za tuj jezik izključno stolica za nemščino, se bodo morali dijaki učiti tega jezika, seveda če ne bo prišlo do začetka novega šolskega leta do zaželenih sprememb. Starši se zavzemajo za angleščino iz enostavnega razloga, ker se v tem jeziku sporazumeva velik del sveta in je najbolj razširjen jezik znanstvene literature. Poleg tega je treba še poudariti, da so na openski osnovni šoli France Bevk, ustanovili tečaj angleščine (kot je za osnovno šolo predlagala minister Falcuccijska), in sicer v okviru Ljudske univerze. Ti tečaj bi bili res nesmiselni, če ne bi nato otroci na nižji srednji šoli nadaljevali s poučevanjem istega tujega je-

zika. Iz teh razlogov je Združenje staršev šol Bevk in Kosovel naslovilo tržaškemu skrbništvu pismo z zahtevo po uvedbi angleškega jezika tudi na naših okoliških nižjih srednjih šolah.

Obenem so prizadeti posredovali pri slovenskem članu Vsedržavnega šolskega sveta in pri senatorki Gerbčevi, ki je o tem problemu vložila interpelacijo v parlamentu. Opozorili so tudi člane deželne komisije za slovensko šolo, ki bi morala o tem razpravljati na prihodnji seji. Iz vseh teh posegov in protestov izhaja očitno nezadovoljstvo staršev otrok iz okolice, ki nimajo možnosti prijaviti otroke za pouk angleškega jezika, saj je le-ta omejen zgolj na naše tri mestne nižje srednje šole.

OBVESTILO KZE

Tržaška Krajevna zdravstvena enota sporoča, da so na sedežih SAUB v teku obnavljanja potrdil, s katerimi bodo lahko zainteresirani izveti plačevanja tikteta na zdravila. Obnavljanje se bo nadaljevalo še po 30. juniju. Zainteresirani morajo prošnji za obnovu priložiti fotokopijo obrazcev 740, 101 ali 201.

● Tržaška sekcija italijanske zveze za boj proti raku se je zahvalila organizatorjem 6. festivala tržaške pesmi za prispevek, ki so ga dodelili organizaciji.

Vesele počitnice v Škofji Loki!

Naš posnetek je zajel le delček razposajene male množice, ki je včeraj preplavila prostorni trg pred sezansko železniško postajo. Toplo sončno jutro je pozdravilo 181 učencev slovenskih osnovnih in nižjih srednjih šol s Tržaškega (med njimi so bili tudi štirje Goričani in Benečani), ki so v spremstvu dvanajstih vzgojiteljev odpotovali na 14-dnevno letovanje v Škofjo Loko. Med njimi so tudi trije handikapirani otroci, ki imajo vsak svojega posebnega spremljevalca.

Vesela kolona petih avtobusov, iz katerih se je ob odhodu dvignilo nešteto ročic v pozdrav staršem, ki so ostali na trgu, je srečno prispela na cilj: v Dom učencev Škofja Loka, Podlubnik 1/a. Telefonska številka tega lepega sodobnega doma je 62-762 (predklicna št. 003864), v primeru potrebe pa lahko pokličete med 20. in 21. uro. Sicer pa je za obiske predvidena nedelja, 8. julija, ki jo bodo svojci od 10. do 18. ure lahko preživeli s svojimi otroci.

Včerajšnjemu odhodu na rob naj še dodamo, da se je okoli osme ure čez mejni prehod pri Fernetičih valila dolga kolona vozil, ki se je uro kasneje vračala in da so obmejni organi z razumevanjem poskrbeli za hiter prehod, tako da zaposleni starši niso utrpeli nobene zamude.

Zaradi samovolje tržaške občinske uprave

Huda zaskrbljenost proseških jusarjev

Združenje upravičencev jusarskih pravic s Proseka je te dni naslovilo na tržaškega župana, na predsednika deželnega odbora, na komisarja za likvidacijo jusa in na vladnega komisarja v tržaški pokrajini pismo, v katerem izraža utemeljene kritike na račun upravljanja jusarskega premoženja, ki je v pristojnosti tržaške občine.

Upravni odbor združenja je namreč na svoji zadnji seji ponovno ugotovil samovoljno upravljanje tega premoženja, čeprav je občinska uprava načelno vedno zagotavljala največjo pripravljenost za sodelovanje z jusarskim odborom. Da pa je dejansko ravnala popolnoma svojevoljno, dokazujejo naslednja, v pismu navedena primera: tržaška občina je zgradila športni center za »base ball« na Veliki rouni na Proseku, ne da bi se prej posvetovala s prizadetimi jusarji, ki jim je gradnja zaprla pot do zemljišč in torej povzročila občutno škodo; prav tako se občinska uprava ni zmenila za stališča proseških jusarjev, ko je ogromen del jusarskega zemljišča na Veliki rouni dodelila Zadrugi pristaniških delavcev za športni center in ko je veliko zemljišče dala v najem podjetju Place Moulin, ki gradi avtocesto pri Proseku.

Najnovejši primer takega nekorektnega odnosa tržaške občinske uprave do jusarskih upravičencev pa zade-

va vesti, po katerih namerava velik del jusarskega zemljišča pri proseški železniški postaji prodati Delavskemu združenju in tržaškemu trgovcem za gradnjo skladišč oziroma trgovskega središča. Mimo ocene o koristnosti takih zasebnih pobud, je jusarski odbor na svoji seji ostro obsodil ta novi primer omalovaževanja problemov in pravic jusarskih upravičencev in sklenil zahtevati od tržaške občinske uprave, naj prekine vsakršen postopek za odtujevanje proseških jusarskih zemljišč, dokler ne bodo prizadeti izrekli svojega mnenja. Predsednika deželnega odbora in komisarja za likvidacijo jusarskih zemljišč je sklenil zaprositi, naj ne odobri aktov tržaške občine o prodaji ali odtujevanju teh zemljišč, oziroma, naj komisariat pregleda njihovo upravljanje s strani tržaške občine, vse odgovorne oblasti pa je odbor sklenil pozvati, naj nujno sprožijo postopek za ustanovitev odbora za ločeno upravljanje vaskih jusarskih premoženj, kakor ga predvideva zakon št. 278.

Proseški jusarski upravičenci so svoje pismo, v katerem izražajo veliko zaskrbljenost in upanje, da jim pravice ne bo potrebno braniti po pravni poti, poslali v vednost tudi zgonišnemu županu in predsedniku rajonskega sveta za zahodni Kras.

● Danes ob 18. uri bo v salezijski dvorani v Istrski ulici 55 javna skup-

ščina, ki jo prireja sindikat stanovalskih upravičencev.

Novi odbor Glasbene matice

Na predsinodnem občnem zboru Glasbene matice so izvolili tudi nov odbor, ki ga sestavljajo:

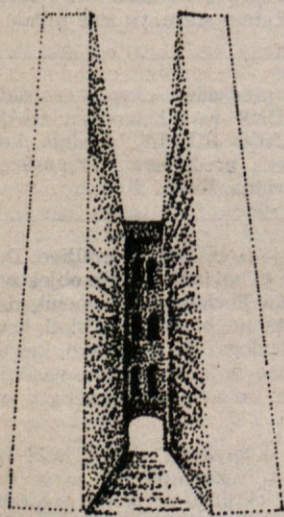
Gojmir Demšar, Robert Fagan, Majda Furlan, Viljem Gergolet, Zarko Hrvatič, Darji Jagodic, Vladimir Kariž, Edmund Košuta, Bogdan Kralj, Miran Kuret, Pino Roje, Adrijan Semen, Daša Svetina, Aleksander Vodopivec in Marta Vodopivec. V nadzorni odbor so bili izvoljeni: Dušan Košuta, Janko Cotič in Ivo Magajna. Nadomestnika nadzornega odbora pa sta Kamil Košuta in Vladimir Švara.

● Komunistična parlamentarca, senatorka Gerbčeva in poslanec Cuffaro, sta pred dnevi z brzojavko pozvala ministra za trgovinsko mornarico, naj poseže za kritje denarnega primanjkljaja ustanove INPS za pomorščake.

● Tržaški občinski odbor je na svoji zadnji seji odobril skoraj dvesto sklepov, ki zadevajo redna upravna vprašanja. Sklepe mora sedaj ratificirati občinski svet.

Priprave na spominsko svečanost v nedeljo v Rižarni

V znamenju enotnosti antifašističnih sil iz vse Evrope

Mrzlično potekajo priprave na nedeljsko spominsko svečanost v tržaški Rižarni, ob 40. obletnici začetka delovanja njene krematorijske peči, v kateri je našlo grozno smrt na tisoče in tisoče slovenskih, hrvaških in italijanskih antifašistov.

Prav v teh dneh si lahko Tržačani ogledajo tri pomembne razstave na

temo Rižarne, njenih grozot in grozot v drugih uničevalnih nacističnih taboriščih, kjer so umirali tudi naši ljudje. Gre za filatelistično razstavo v prostorih »Dopolavoro Ferroviario« v Trstu, za razstavo slik znanega tržaškega slikarja Ljuzeta Spacala na temo odporstva in boja slovenskega naroda proti fašizmu v prostorih Tržaške letovišarske ustanove na Trgu Unità in za razstavo o grozotah nacističnih uničevalnih taborišč v veliki dvorani foyerja gledališča Verdi, ki jo je pripravilo Vsedržavno združenje bivših deportirancev v nacističnih taboriščih.

Ze jutri bosta v Trstu dve pomembni zasedanji, povezani s to pomembno obletnico. V prostorih Ekonomske fakultete na tržaški univerzi bo v dopoldanskih urah okrogla miza na temo »Od taborišč za internacijo do Rižarne pri Sv. Soboti«. Organizator okrogle mize je Deželni inštitut za zgodovino osvobodilnega boja v deželi Furlaniji - Julijski krajini, predvideni pa so zelo zanimivi posegi tako italijanskih, kot tudi jugoslovanskih zgodovinarjev in strokovnjakov, ki bodo govorili, tako o Rižarni sami, kot tudi o življenju Slovencev v številnih italijanskih taboriščih, o kon-

centracijskem taborišču na otoku Rab, o preganjanju Židov v Trstu ter o politično-vojaškem položaju v Julijski krajini v letih od 1941 do 1943.

V isti dvorani bo popoldne srečanje predstavnikov vseh združenj in organizacij, ki so vključene v »Demokratski iniciativni« in na katerem bo govor prav o tržaški Rižarni, o drugih nacističnih taboriščih, organizator tega zasedanja pa bo Vsedržavno združenje bivših deportirancev v nacističnih taboriščih.

Osrednja slovesnost v počastitev te pomembne obletnice bo v nedeljo ob 9. uri v notranjosti same Rižarne. Tu bodo navzoče, poleg številnih sorodnikov žrtve, številnih tržaških antifašistov, predstavnikov borbevskih organizacij in naprednih političnih strank, tudi delegacije odporiških in osvobodilnih gibanj iz 12 evropskih držav. Med temi bo številno močno zastopana prav Jugoslavija, katero bodo med drugimi zastopali Bojan Polak, član predsedstva Zveze združenj borcev NOV Jugoslavije, Jože Smole, član predsedstva mestne konference SZDL Ljubljane in Bogo Gorjan, član Zveze združenj borcev NOV za Slovenijo in še drugi.

Izvedli smo za imena govornikov,

ki bodo na dopoldanski svečanosti v tržaški Rižarni govorili. V imenu vseh tujih delegacij bo na svečanosti spregovoril Maurice Goldstein, predsednik Mednarodnega odbora za Auschwitz, sledili bodo govori predsednika tržaške pokrajine Giovanni Marchia, ki bo spregovoril v imenu Odbora za obrambo vrednot odporiškega in demokratičnih institucij, komunistične senatorke Jelke Gerbec, predsednika Vsedržavnega združenja italijanskih partizanov Arriga Boldrinja, tržaškega župana Richettija, predstavnika jugoslovanske delegacije Bojana Polaka in pa predsednika italijanske ustavnega sodišča prof. Leopolda Elie, ki bo na slovesnosti predsedoval. Na slovesnosti bo nastopil tudi Tržaški partizanski pevski zbor, ki bo, pod vodstvom dirigenta Oskarja Kjundra, zapel borbene pesmi v slovensčini, hrvaščini, italijanščini in hebrejščini.

Na popoldanskem partizanskem srečanju v Bazovici, ki je tudi posvečeno 40. obletnici tržaške Rižarne in kjer bo že jutri odprta zanimiva razstava o Rižarni in o grozotah tudi v drugih nacističnih taboriščih, so predvideni, tako govori predstavnika Tržaškega partizanskega pevskega

zboru »PINKO TOMAŽIČ« Igorja Pavle-tiča, ki bo vse udeležence, predvsem predstavnike tujih delegacij odporiških gibanj, udeleženi na spominski svečanosti v Rižarni, pozdravil, še govori tov. Jožeta Smoleta, v imenu jugoslovanske delegacije na tokratnih svečanostih, Janeza Wutteja, predsednika Zveze koroških partizanov, Arriga Boldrinja v imenu VZPI - ANPI, predsednika pa bosta predsednik in tajnik pokrajinskega odbora VZPI - ANPI Arturo Calabria in Dušan Košuta. Na partizanskem srečanju bodo nastopili kar trije partizanski pevski zbori — tržaški »PINKO TOMAŽIČ«, koroški pevski zbor ter Partizanski pevski zbor iz Slovenije.

Kot je vodstvo pokrajinskega odbora VZPI - ANPI sporočilo, bodo vojaške oblasti iz Trsta dale svojo pomoč, da bodo lahko v Bazovici dobili kosilo člani vseh tujih delegacij, ustanov in zborov, ki bodo prisostvovali prireditvi v Bazovici.

Do ponedeljka bo v prostorih zboru TPPZ v Bazovici odprta razstava v počastitev 40. obletnice Rižarne, ki so jo uredili Odsek za zgodovino pri NSK, Duilio Švara in pa mladi člani tržaškega partizanskega pevskega zboru.

Tržaški velesejem zaprl vrata

Z dnevom, uradno posvečenim Českoslovaški oziroma Romuniji, se je včeraj zaključil letošnji 36. mednarodni tržaški velesejem, ki ga je odlikovala številna udeležba tujih razstavljalcev pa tudi pomembne specializirane spremne prireditve, posvečene nekaterim najpomembnejšim gospodarskim sektorjem nešega mesta.

Českoslovaška delegacija, v kateri je bil tudi veleposlanik v Rimu, Pelikan, je na svojem razstavnem prostoru priredila tiskovno srečanje, na katerem so njeni člani podčrtali za-

nimanje svoje države za gospodarske stike z Italijo in še posebej s Trstom. Zvečer so obiskali tudi tržaško Trgovinsko zbornico, kjer so se s predsednikom Tombesijem pogovarjali o možnostih večje trgovinske menjave in uporabe tržaškega pristanišča za českoslovaške povezave preko morja. V tej zvezi so se tudi dogovorili za Tombesijev obisk na Českoslovaškem, ki naj bi služil na navezavo konkretnih preliminarne operativnih stikov.

Popoldanski zaključni del velesej-

ma je bil posvečen Romuniji, ki je svoj razstaveni prostor namenila prikazu svoje turistične ponudbe in možnosti, ki so na voljo turistu z Zahoda. Pred zaprtjem pa so si velesejem ogledali tudi organizatorji prihodnjega mednarodnega pristaniškega velesejma v Hamburgu »Portex 1985«, ki ima podobno vlogo kot sejem »Transadria«, ki je bil letos na Reki, prihodnje leto pa bo v Trstu.

Izteklo se je torej 12 tržaških velesejskih dni, največje letne manifestacije na razstavišču pri Montebellu, ki je tudi letos, kot je že običaj, potekala na treh različnih, popolnoma različnih ravneh. Prva in prvenstvena je bila razstavna raven, kakovostnejša na nekaterih področjih (na primer pri elektroniki, gospodinjski in hišni opremi, gradbenemu materialu in izdelkih za zidavo, pri umetni obrti), ponekod pa še vedno krepko pomešana z najrazličnejšim kičem, ki ga nobeno leto ne zmanjka.

Druga, iz leta v leto pomembnejša je raven specializiranih spreminjanih manifestacij in poslovnih stikov ob velesejmu, medtem ko je tretja raven množični obisk, ki ga Tržčani po tradiciji izkoristijo za drobne nakupe in zlasti za okrepčilo ob dišečih kioskih, ki ponujajo vse mogoče, od čevapčicev pa do furlanskih in celo neapeljskih specialitet.

Danes popoldne v Križu odprtje vinske razstave

V Križu bodo danes ob 18. uri odprli sedemnajsto razstavo krajevnih vin, ki jo prireja zadruga pridelovalcev vin tržaške občine »Kriški breg«. Na razstavi bomo lahko pogledali deset vzorcev belega in pet vzorcev črnega vina. Svoj pridelek razstavljajo Rudi Košuta, Sergio Starec, Emil Cibic, Zmago Sedmak, Nini Tretjak, Oskar Košuta, Karmelo Sedmak, Zoro Tretjak, Milko Sedmak, Silvano Ferluga, Franc Košuta, Ivo Sedmak in Anton Bole.

Takoj po otvoritvi bo danes na sporedu koncert kriške godbe »Vesna«. Razstava se bo nadaljevala danes in jutri s kulturnim sporedom, pri katerem bodo sodelovali igralec SSG Joško Lukeš, baletna skupina ŠD Mladina in folklor SKD Tabor z Opčin. Vse tri večere bo za ples igral ansambel Aries. Na razstavi sodelujejo s kioski ŠD Vesna, ŠD Mladina in KD Vesna.

Nagradili vinogradnike iz zgoniške občine

V sredo zvečer je bilo v društveni gostilni v Gabrovcu nagajevanje vinogradnikov iz zgoniške občine, ki so sodelovali na jubilejni 20. občinski razstavi vin. Prisotnim vinogradnikom, osebju in številnim povabljenim, med katerimi je bil tudi vladni komisar Marrosu je spregovoril župan Jože Guštin, ki je orisal razvojno pot vinogradništva v teh zadnjih dveh desetletjih.

Zgoniška občinska uprava je pred kratkim odkupila kmečko domačijo v Zgoniku, kjer bodo uredili Center za tehnično pomoč vinogradnikom, obenem pa bo ta objekt služil tudi za reklamizacijo in komercializacijo vin. Župan je zaželel, da bi ta center služil potrebam vinogradnikov iz vse tržaške pokrajine. Izrecno se je zahvalil društvoma ŠK Kras in KD Rdeča zvezda za upravljanje stojnic z jedačo ter kmetijski zadrugi in konzorciju za razstavo kmečkega orodja in strojev. Lepe nagrade in denarne prispevke so za belo vino dobili Marčelo Doljak iz Samatorce in Joško Obad iz Saleža in Mirko Gruđen iz Koludrovce, za teran pa Stojan Stubelj iz Saleža, Josip Gruđen iz Samatorce in Alojz Škrk iz Saleža. Pokale so prejeli tudi Karlo Štolfa iz Saleža, ki je sodeloval na vseh dosedanjih dvajsetih razstavah, Miro Žigon in L. Simoneta, ki je bil že nekaj let odsoten in Stanko Milič iz Zgonika za 18 prisotnosti.

B. S.

† Zapustil nas je naš dragi Felice Derman

Pogreb bo jutri ob 9. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice.

Žalostno vest sporočajo žena Marija, hčeri Marija in Lidija, zeta, vnuki, pravniki ter drugi sorodniki.

Zahvaljujemo se vsem, ki so z nami sočustvovali.

Ne cvetja, darujte v dobrodelne namene.

Trst, 29. junija 1984
(Občinsko pogrebno podjetje)

Ob smrti strica Feliceta žalujejo Bruna, Stojan in otroci.

ZAHVALA

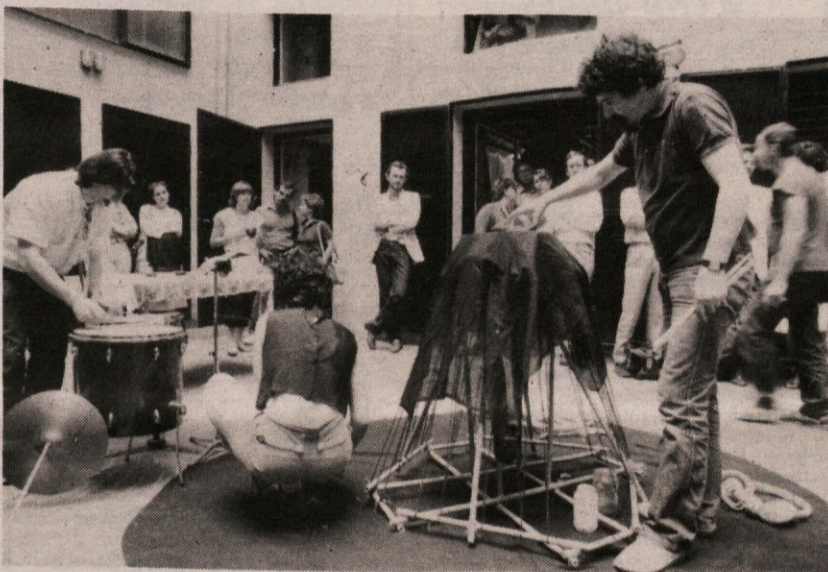
Žena Lidija se toplo zahvaljuje vsem, ki so ji stali ob strani v teh težkih trenutkih, ob izgubi dragega moža

Vladimira Berginca

Posebna zahvala kolegom zavoda Žiga Zois, osebju tvrdke Adriapex ter Tržaški kreditni banki.

Trst, 29. junija 1984
(Občinsko pogrebno podjetje)

Nenavadna razstava v Galeriji TK

Nevenka Kovačič zapuša konzulat SFRJ

Jugoslovanski genaralni konzulat v Trstu zapuša vice-konzul Kovačič Nevenka, ki je štiri leta vestno opravljala konzularne posle kot diplomirana pravica. Prevzela bo novo odgovorno dolžnost v Kopru, kamor je bila imenovana za družbenega pravobranilca samoupravljanja. Slovenci v Italiji tov. Nevenko Kovačič dobro poznajo, saj se je mnogo ukvarjala tudi s krepitvijo kulturnih in drugih stikov med matičnim narodom in slovenskimi kulturnimi organizacijami. Na novem mestu ji želimo še mnogo delovnih in osebnih uspehov.

Na njeno mesto je že bila imenovana Vlasta Valenčič, ki je bila do sedaj samostojni svetovalec v republiškem komiteju za mednarodno sodelovanje SR Slovenije in je zato dobro seznanjena z vsemi konkretnimi vprašanji mejnega sodelovanja.

Čestitke TPPZ

Zvezi združenj borcev Slovenije

Sinoči se je v Ljubljani zaključil kongres Zveze združenj borcev NOB Slovenije, na katerem so izvolili tudi novo vodstvo. Tržaški partizanski pevski zbor »Pinko Tomažič« je poslal vsem kongresistom telegram, v katerem jim čestita za opravljeno delo, istočasno pa izreka čestitke tudi novoizvoljenemu predsedniku Zveze tovarišu Božidarju Gorjanu.

Danes se v Miljah prične 7. festival Gledališča mladih

Danes se v Miljah prične 7. mednarodni festival Gledališča mladih, ki ga prireja miljska Občina v sodelovanju z gledališko skupino »La Contrada«.

Današnji, otvoritveni program bo seveda v znamenju domače, to je miljske in tržaške, kulturne ustvarjalnosti. Ob 17.30 bo namreč na Trgu Marconi slovesno odprtje festivala z nastopom godbe na pihala miljske skupine Ongia in godbe Filarmónica od Korošcev, ki jo vodi Liliano Coretti.

Ob 18.30 bodo v Beneški hiši otvorili razstavo miljskega kiparja Villibossija, ki sodi sicer med znane kiparje v naši deželi. Tej razstavi bo ob 19. uri v velikem šotoru, kjer bo za časa festivala poskrbljeno za jedačo, pijačo in ples, pričelo glasbeno srečanje z godbo na pihala miljske pustne skupine »Bel-lezze naturali«.

Na Trgu Marconi je nato predviden nastop pevskih zborov šole Nazario Sauro. Prva predstava bo ob 22. uri, prav tako na Trgu Marconi, ko bo nastopila gledališka skupina »La Contrada« s svojim znanim delom »Marcoaldo«.

Večer se bo zaključil v Parku Europa z nastopom tržaške glasbene skupine Witz Orchester.

Za časa festivala bo v Miljah vsakokor živo, poleg nastopov števil-

nih gledaliških skupin (približno 40), okroglih miz in laboratorijev bo poskrbljeno tudi za splošno dobro počutje gostov. Veliki šotor bo odprt do 2. po polnoči z glasbo in plesom, odprte bodo gostilne in restavracije, dva kioska bosta delovala tudi ob portiču.

Naj zapišemo še to, da je ogled predstav brezplačen, razen za predstave, ki jih bodo odigrali na Trgu Marconi s pričetkom ob 21.30. Tudi tu pa bo vstop prost za otroke izpod 14 let in za starejše ljudi, ki imajo več kot 60 let.

● Na prvi seji novoizvoljenega upravnega odbora je bil Ruggero potrjen za predsednika Delavskih zadrug.

Zbor iz Francije drevi v Dolini

V okviru Junjskih glasbenih in likovnih večerov, ki se danes zaključujejo, bo drevi nastopil v Dolini mešani pevski zbor »Pexiora« iz Francije (na sliki).

Hude kazni za tolpo razpečevalcev heroína

Hude obsodbe za člane tolpe, ki je iz Verone tihotapila in razpečevala heroin v našem mestu. Sodni zbor je obsodil 36-letnega Gianfranca Bertoldija, Tržčana, ki pa živi v Veroni, na 12 let ječe in 20 milijonov lir globe; 21-letno Anno Mario Lagonigro in njenega 27-letnega »zaročence« Bruna Pascula so sodniki obsodili na 5 let ječe in 8 milijonov lir globe; štiri leta in prav tako 5 milijonov lir globe je »prejel« 27-letni Luigi Quintarelli; 43-letna Anna Cinquelpalmi Lagonigro (mati Anne Marie Lagonigro) in njen 26-letni sin Domenico Lagonigro sta bila obsodena na 3 leta in 5 milijonov lir globe, 25-letna Giuliana Grassi pa je bila

pogojno obsojena na leto in 4 mesece ječe. Bertoldi, Anna Maria Lagonigro in Bruno Pascual so bili poleg tega obsojeni na dosmrtno prepoved opravljanja javnih funkcij, Cinquelpalmijeva, njen sin Domenico in Quintarelli pa ne bodo smeli pet let opravljati javnih funkcij. Oče Anne Marie in Domenica Lagonigro, Filippo je bil oproščen, ker ni zakrivil kaznivega dejanja.

Tolpa je, kot rečeno, »kupovala« heroin v Veroni pri Bertoldiju in ga, primerno razredčenega, razpečevala na tržaškem tržišču.

Ustanovni občni zbor KRUT in njegovo nadaljnje delo v korist svojih članov

Krožek za rekreacijsko udejstvovanje na Tržaškem, ki ga vsi bolj poznajo pod kratico KRUT, je imel v sredo zvečer v prostorih Odseka za zgodovino pri NSK svoj ustanovni občni zbor, ki so se ga, poleg predstavnikov Združenja aktivistov osvobodilnega gibanja za Tržaško ozemlje, Zveze vojnih invalidov NOV, Društva slovenskih upokojencev iz Trsta, udeležili še predsednik športnega združenja BOR Mitja Race, tajnik SKGZ Duško Udovič in predstavnik sekcije VZPI-ANPI z Opčin Zvonko Malalan, medtem ko se je predsednik Zveze slovenskih športnih društev Odo Ka'an, opravičil iz zdravstvenih razlogov.

Namen ustanovnega občnega zbora, kateremu bo moral seveda slediti redni občni zbor, na katerem bodo člani odobrili in sprejeli statut organizacije in izvolili

tudi odbor, ki jo bo nadalje vodil, je bil spregovoriti o dejavnosti KRUT in tako postaviti trdne temelje za njegovo nadaljnje delovanje v korist vseh članov krožka, ki se lahko v njem udeležujejo v različnih dejavnostih, ki so starejšemu človeku za njegovo zdravstveno počutje, pa tudi za njegovo še vedno koristno vključevanje v razne rekreacijske, športne, družabne in kulturne aktivnosti, še kako potrebne.

O vsem tem je na ustanovnem občnem zboru spregovoril predsednik dosedanjega pripravljalnega odbora Alojz Briščik, ki je povedal, da krožek deluje nekaj manj kot štiri leta, da se je v tem času lepo uveljavil, saj šteje okrog 200 članov ter da je dosegel na raznih področjih svoje dejavnosti že lepe uspehe, kot na področju plavanja in fizioterapevtskih vaj, ki jih skupina članov tedensko opravlja v bazenu Strunjana, na področju telovadbe na Stadionu 1. maj, pri balinanju, kegljanju, streljanju in pri šahu. Naši člani, je Briščik dejal, so se v vseh teh dejavnostih udeležili številnih tekmovanj in dosegli lepe rezultate, kot so tudi že vidni rezultati na zdravstvenem počutju ljudi, ki se ukvarjajo s plavanjem ali telovadbo. KRUT, je še dejal, namerava navezati stike s sorodnimi organizacijami starostnikov, paraplegikov, slepih, gluhtonemih in drugih invalidov italijanske narodnosti, ki so za takšno sodelovanje že pokazali veliko zanimanje. V svojem govoru se je zahvalil vsem, ki so pomagali Krožku od njegove ustanovitve dalje in izrekel željo, da bi krožek deloval v korist vseh članov, pa tudi v korist vse slovenske narodnostne skupnosti.

O pomenu KRUT in o tem, kaj naj bi v bodoče ta krožek še delal, so nato spregovorili predstavniki vseh prisotnih ustanov in organizacij, nakar so odobrili kandidatno listo 15 ljudi, ki bodo v prihodnjih dneh izvolili odbor, ki bo vodil krožek do prvega rednega občnega zbora.

Kvalifikacijski izpiti: skoraj popoln uspeh

Na poklicnem zavodu za industrijo in obrt Jožef Stefan so včeraj objavili učne uspehe kvalifikacijskih izpitov dijakov tretjih razredov te šole. Uspeh je bil skoraj popoln, saj od 35 dijakov le eden ni izdelal.

Kvalifikacijske izpite so uspešno dokončali:

Oddelek kemijskih operaterjev: Katja Antonic, Martina Antonini, Martina Briscak, Anna Corbatta, Sabina Fabjan, Sara Merlak, Nadia Smotlak, Alessandro Zobec.

Oddelek orodnih mehanikov: Mario Baruca, Roberto Ciacchi, Mitja Devetak, Aleksij Gruden, Ivo Kafol, Ivan Leghissa, Roberto Persegatti, Dimitrij Vecchiet, Moreno Vertovec, Peter Vodopivec.

Oddelek monterjev RTV: David Busan, David Ciacchi, David Cuk, Alessandro Francesco Kalc, Miran Locatelli, Elvino Martinis, Boris Paoli, Massimo Purini D., Andrej Santin, Marino Sedevic, Ivan Svetlich, Goran Succ, Dario Tercich, Marco Umari, Massimo Viller, Andrej Budin. En dijak ni izdelal.

gledališča

VERDI
Od 10. julija do 12. avgusta bo na sporedu Festival opere te 1984.

CANKARJEV DOM - Ljubljana
Velika dvorana
V soboto, 30. junija, ob 20. uri XII. Festival železničarskih folklornih skupin.

Mala dvorana
Danes, 29. junija, Mednarodni simpozij »16. stoletje v slovenskem jeziku, književnosti in kulturi«.

Predstava opere »Faust« v okviru opernega festivala v Ljubljani odpade zaradi bolezni.

kino

Ariston (Grad sv. Jutra) — Zaključni del Festivala festivalov: 21.30 »La seduzione del potere«. Režija Jerry Schatzberg. Ob 23.20 »Bianca«. Režija Nanni Moretti.

V primeru slabega vremena bosta predstavi v kinodvorani.

Eden 17.00 »Jesus Christ super star«. Za vsakogar.

Fenice 18.00 »Papillon«. Steve Mc Queen, Dustin Hoffman.

Nazionale Dvorana št. 1 15.30—22.10 »Vizi segreti di una giovane signora«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Dvorana št. 2 15.30—22.10 »Viviane«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Dvorana št. 3 16.00—22.10 »Miriam si sveglia a mezzanotte«. Za vsakogar.

Grattacielo 18.00—22.15 »Ufficiale e gentiluomo«.

Mignon 16.30—21.30 »Mary Poppins«.

Aurora 17.00—22.00 »Fashion movies«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Capitol 17.00—22.00 »Hercules«.

Moderno 18.00—22.00 »La chiave«. Stefania Sandrelli. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Vittorio Veneto 16.30—22.00 »Porno segreti particolari«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Radio 15.30—21.30 »Schiaiva dei sensi«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Lumiere 16.00—22.00 »Un mercoledì da leone«. Režija John Milius.

Aleone 17.30—22.00 »Android«. Režija Klaus Kinski.

šolske vesti

Državni poklicni zavod J. Stefan javlja, da se vrši vpisovanje za šolsko leto 1984/85 za vse razrede vsak dan od 9. do 12. ure do vključno 7. julija.

darovi in prispevki

Namesto cvetja na grob Ane Bezin vd. Škabar daruje družina Draga Puriča 15.000 lir za vzdrževanje kriškega spomenika in 15.000 lir za ŠD Vesna.

GLEDALIŠKA SKUPINA ZSKD

vabi na poletno predstavo:

DARIO FO

BURKAŠKI MISTERIJ
(Mistero buffo)

Režija: **SERGIJ VERČ**

Na dvorišču SKD Barkovlje — v sredo, 4. julija, ob 21. uri.

Predprodaja vstopnic na ZSKD.

razstave

V TK Galeriji, Ul. sv. Frančiška 20 je odprta razstava FINIUM FRONS - EXPRESS osmih slikarjev dežele Furlanije - Julijske krajine.

V prireditvi KD Lipa - Bazovica je v Bazoviškem domu odprta razstava fotografija Janka Kovačiča. Odprta je do petka, 29. junija ob 20.30 do 22. ure.

V galeriji Torkla v Dolini se v okviru Junjskih glasbenih in likovnih večerov 1984 nadaljuje razstava vezenin in lesnih skulptur Bogomile Doljak. Urnik: vsak petek in soboto ob 18.30 do 20.30.

V galeriji Cartesius, Ul. Marconi 16, razstavlja slikarka Pedra Zandegiacomo.

V galeriji Torbandena razstavlja slikarka Mariolina Amato.

razna obvestila

Narodna in študijska knjižnica sklicuje 17. REDNI OBČNI ZBOR, v petek, 6. julija, ob 18. uri v čitalnici »Primož Trubar« Narodne in študijske knjižnice v Trstu, Ul. sv. Frančiška 20.

Združenje Italija - ZSSR (Ul. Torrebianca št. 13 — tel. 040/60158) prireja od ponedeljka, 16., do petka, 27. julija, kratak tečaj ruskega jezika v večernih urah. Število tečajnikov bo omejeno. Informacije dobite vsak dan na sedežu Združenja ob 17. do 19.30, ob sobotah od 10. do 12. ure.

Godba na pihala iz Ricmanj priredi danes, 29. junija, ob 20.30 v prostorih Kulturnega doma v Ricmanjih zaključno prireditev gojencev Glasbene šole. Vabljeni!

Slovenske tržaške skavtine praznujejo 25. obletnico ustanovitve in vabijo vse članice in člane — posebno starejše — na slavnostno večerjo, ki bo dneas, 29. junija, v Društveni gostilni na Prosoku. Zbiranje ob 20. uri. Svojo udeležbo najavite na enem izmed teh naslovov: Vera Tuta - tel. 040/299632, Ivica Švab - tel. 040/274995 (popoldanske ure) ter Nevja Žerjal - tel. 040/212138.

včeraj-danes

Danes, PETEK, 29. junija
PETER in PAVEL

Sonce vzhaja ob 5.18 in zatone ob 20.58 — Dolžina dneva 15.40 — Luna vzhaja ob 5.10 in zatone ob 21.46.

Jutri, SOBOTA, 30. junija
EMILJA

Vreme včeraj: temperatura zraka 26 stopinj, zračni tlak 1014 mb pada, veter 9 km na uro vzhodnik, vlaga 68-odstotna, nebo jasno, morje mirno, temperatura morja 21,1 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Patrizia Stepancich, Marco Davanzo, Riccardo Rossi, Lorenzo Dusi, Rodolfo Ralza.

UMRLI SO: 77-letna Carolina Simonutti, 70-letna Gemma Klobas vd. Devis, 72-letna Vanda Sabatini vd. Gezzi, 79-letna Laura Bolaffio vd. Gentili, 76-letna Antonia Lusina vd. Radivo, 79-letni Emilio Fortunat, 64-letni Carlo Filippi, 82-letni Felice Derman, 75-letni Giusto Babich.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)

Largo Sonnino 4, Trg Libertà 6, Erta S. Anna 10, Str. per Longera 172, Nabrežina, Boljunec, Milje (Lungomare Venezia 3). (od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Korzo Italija 14, Ul. Giulia 14.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)

Korzo Italija 14, Ul. Giulia 14, Nabrežina, Boljunec, Milje (Lungomare Venezia 3).

LEKARNE V OKOLICI

Boljunec: tel. 228-124, Bazovica: tel. 226-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik: tel. 225-596, Nabrežina: tel. 200-121, Sesljan: tel. 209-197.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpriznična od 14. do 20. ure in priznična od 8. do 20. ure.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

KD Kraški dom vabi repentabske občane na sestanek, ki bo v ponedeljek, 2. julija, ob 20.30 v občinski telovadnici v Repnu. Dnevni red: razstava vina '84 ter poletne prireditve.

SKD Barkovlje sklicuje jutri, 30. junija, ob 20. uri v prvem sklicanju in ob 20.30 v drugem sklicanju v društvenih prostorih — Ul. Cerreto 12 — REDNI OBČNI ZBOR.

izleti

SPDT prireja v nedeljo, 1. julija izlet z zasebnimi vozili v Kluže z vzponom na Zrd, obvezen za kondicijsko pripravo udeležencev Tabora Aosta '84. Odhod ob 5. uri izpred sodniške palače.

Združenje Union, Podlonjer - Sv. Ivan obvešča, da bo jutri, 30. junija, odhod avtobusa za izlet v Ljubljano ob 8. uri s Trga Oberdan. Za informacije telefonirajte na štev. 732-858.

SPDT prireja od petka, 6. do nedelje, 8. julija tridnevni izlet za srednješolce; iz Doline Trente čez Lepo spije na Triglavsko jezero ter preko Komne čez Bogatin na Krnska jezera in v Dolino Lepene. Vpisovanje na sedežu ZSSDI do vključno torka 3. julija.

SPDT prireja v nedeljo, 8. julija avtobusni izlet v Lepeno z vzponom h Krnskim jezerom na slavnostno otvoritev planinske koče PD Nova Gorica. Vpisovanje na sedežu ZSSDI do vključno srede, 4. julija.

Zadruga pridelovalcev vin tržaške občine »Kriški breg« prireja v sodelovanju s KD Vesna, ŠD Mladina in ŠD Vesna

XVII. RAZSTAVO DOMAČIH VIN V KRIŽU

DANES, 29. junija — ob 18. uri odprtje razstave in koncert kriške godbe »VESNA«

JUTRI, 30. junija — ob 14. uri odprtje kioskov — ob 19. uri kulturni spored

V NEDELJO, 1. julija — ob 10. uri odprtje kioskov — ob 19. uri kulturni spored — ob 21. uri tekmovanje v valčku.

Vse tri večere ples z ansamblom ARIES

KD VALENTIN VODNIK — DOLINA
Junjski glasbeni in likovni večeri 1984

JUTRI, 29. junija, v cerkvi sv. Martina

KONCERT

mešanega pevskega zbora CHORALE M.J.C. PEXIORA

iz Carcassonna (Francija). Začetek ob 20.30

GALERIJA TORKLA —

Razstava vezenin in lesnih skulptur BOGOMILE DOLJAK.

URNIK: v petek in soboto od 18.30 do 20.30.

ŠPORTNI TEDEN

ŠZGAJA

od 30. junija do 8. julija
na nogometnem igrišču
na PADRIČAH

PROGRAM:

30. junija — otvoritev

v teku tedna — nogometni turnir

4 proti 4

— turnir v odbojki (mešane ekipe

3 ženske 3 moški)

— poligon za osnovnošolce

— mednarodni balinarski turnir

— tradicionalni nočni tek

8. julija — nagrajevanje

Vpisovanja na nogometnem igrišču na PADRIČAH.

Točni datumi turnirjev bodo objavljeni naknadno.

Vsak večer bo igral ansambel TAIMS.

Vabljeni!

Moški zbor

Fantje izpod Grmade,
dekliški zbor Devin
in otroški zbor Štivan

prirejajo

KONCERT V DEVINU

ob zaključku sezone 1983/1984,
ki bo danes ob 21. uri v prostorih
osnovne šole »J. Jurčič«.

Lepo vabljeni!

čestitke

PETER MILIČ iz Repniča se danes sreča z Abrahamom. Iskreno mu čestitajo prijatelji planinci.

Z raziskavo o družinskih strategijah v dolinski občini v 19. stoletju je včeraj na tržaški univerzi z odliko diplomiral

MARTA VERGINELLA

Čestitajo ji mama, tata, Katja in Sandor.

Marjanu in Sonji se je pridružil mali

I V O

Srečnima staršema čestita, malčku pa želi, da bi malo jokalo in kmalu veselo prepeval v naših vrstah

KD Slovenec

URNIK SPREJEMANJA OGLASOV IN RAZNOVRSTNIH OBVESTIL:

Vsak dan — od 8. do 13. ure:

Oglasni oddelek

PUBLIEST - tel. 040/77-52-75

Samo osmrtnice in sožalja — do 20. ure:

Redakcija Primorskega dnevnika
tel. 79-46-72

mali oglasi

telefon (040) 775-275 — vsak dan od 8. do 13. ure

PRODAM Fiat 127 v zelo dobrem stanju. Telefonirati po možnosti od 16. do 18. ure na štev. 040/213526.

OSMICO je odprl Colja v Samatorci. Toči belo in črno vino.

PRI SV. IVANU prodam hišo z vrtom potrebno popravila. Telefonirati zvečer na štev. 040/747736.

OSMICO sta odprla Berta in Marčelo Nadlišek s Katinare. Toči belo in črno vino.

MATEMATIKO IN FIZIKO inštruiram za popravne izpite. Telefonirati na štev. 003865/21972.

PRODAM odprta in zaprta otroška vozčka ter otroška oblačila. Telefon 040/730-495.

PRODAM konjski gnoj, količina dva to-vornjaka. Tel. 040/226113 ali 228547.

PRODAM nov še neuporabljen nemško-slovenski slovar. Tel. 567-248.

PRODAM FIAT 131, 1300, letnik '75, s plačanim prometnim davkom, zmrna cena. Tel. 567-248.

PRODAM RENAULT 5 v zelo dobrem stanju, letnik '73. Tel. 228390.

OSMICO pod 200-letnim hrastom ima odprto Lupinc v Praprotnu. Prodaja tudi konfekcije ustekleničenega vina.

OSMICO so odprli pri Štekarjevih na Prevalu - Posebnost vino z breskvami.

PRODAM motor Benelli 125 kub. cm v dobrem stanju. Tel. 200-236 v večernih urah.

OSMICO je odprl Anton Škabar - Veliki Repen 32, nasproti Kraske hiše.

OSMICO je odprl Stanko Marušič v Štandreu pri Gorici. Toči belo in črno vino.

DELO v dopoldanskem času išče učiteljica z znanjem slovenščine, srbohrvaščine in italijanščine. Ponudbe poslati na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6 - 34137 Trst pod šifro »Učiteljica«.

INŽENIR RACUNALNIŠTVA z enoletno prakso išče zaposlitev. Ponudbe na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6 - 34137 Trst pod šifro »Inženir«.

ZLATO, zlate kovance kupi ali ugodno zamenja zlatarna Soslč - Narodna ul. 44, Opčine - Trst.

VINSKE bratce vabi na osmico Stanislav Gruden v Samatorci štev. 6.

MARKETINSKI IZVEDENEC z večletnimi izkušnjami v zunanji trgovini in univerzitetno izobrazbo nudi strokovno pomoč, nasvete ali drugačno sodelovanje slovenskim, italijanskim in jugoslovenskim operaterjem, ali se redno zaposli pri zahtevnejših nalogah tudi v drugih sektorjih. Ponudbe na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6 — 34137 Trst pod šifro »Uspehi«.

PRODAM dvostranski pletilni stroj, v dobrem stanju, možnost pletenja vseh vrst volne in bombaža v lepih vzorcih, ugodna cena. Pisati na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6 — 34137 Trst pod šifro »Lepi vzorci« ali telefonirati v večernih urah na štev. 228-468.

menjalnica

28. 6. 1984

Ameriški dolar	1.710.—
Kanadski dolar	1.300.—
Švicarski frank	734.—
Danska krona	166.—
Norveška krona	213.—
Švedska krona	208.—
Holandski florint	545.—
Francoski frank	199.—
Belgijski frank	27,50
Funt sterling	2.300.—
Irski sterling	1.860.—
Nemška marka	613.—
Avstrijski šiling	87.—
Portugalski eskudo	11.—
Japonski jen	6.—
Španska pezeta	10.—
Avstralski dolar	1.400.—
Grška dramma	15.—
Debeli dinar	11,25
Drobnl dinar	11,75

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽASKA KREDITNA BANKA
S. P. A.
TRST - ULICA FILIZI 10 - 61-468

Zanimivosti iz preteklosti Izole na starih razglednicah

V izolski knjižnici bo do konca avgusta razstava razglednic in literature, ki ponazarjajo zanimivo preteklost Izole

Čeprav je še danes splošno uveljavljeno mnenje, da Izola nima posebno bogate kulturno - zgodovinske preteklosti in se skladno s tem mesto omenja le kot manjvredna vmesna »postaja« med Koprom in Piranom so dejstva drugačna. Pričujoča razstava je prvi tovrsten sintetični prikaz (oziroma poskus), ki ima za cilj stimulirati nadaljnja raziskovanja, ki naj bi v doglednem času realno ovrednotila kulturo - zgodovinske dosežke iz preteklosti mesta.

Podobno kot Koper, je bila tudi Izola zasnovana na otoku. Utemeljitev mesta je bila podana v možnostih obrambe, ki jih je dajal otok obdan z mestnim obzidjem. Vendar se prva mestna zasnova Izole javlja že v antiki in sicer v njeni neposredni bližini — v Simonovem zalivu, kjer se je nahajala stara rimska naselbina Haliaetum. Arheološke raziskave so opozorile, da ta naselbina z načinom organizacije tkiva nakazuje ustroj svojega naslednika na otoku. Mesto pa ni bilo dovolj zavarovano, da bi se lahko uspešno upiralo pritisku in napadom ob preseljevanju narodov. Vpadom Langobardov in Avarov (599) je sledil močnejši prihod Slovanov v te kraje. V 7. stoletju so Slovani naselili celo severno Istro vse do reke Ržane. Naselja okoli bodočega mesta Izole so bila v času preseljevanja narodov uničena. Prebivalci so se zatekli na otok, kjer je nastalo bodoče jedro mesta Izole. V tem času je iskati temelje sedanje Izole. Tej domnevi se postavlja po robu druga (manj utemeljena), ki vidi v Izoli nepretrgano naselbinsko izročilo. Haliaetum (Alieto) naj bi bilo njeno starejše ime, kot Izola (Insula) pa se v pisanih virih prvič omenja leta 972. Vsekakor pa ostaja dejstvo, da sta bili prvi znani naselbini na izolskih tleh rimski Haliaetum ob Simonovem zalivu in vzhodno od tod Viližan (Viles), sicer pa je bil ves prostor južno od sedanje Izole poseljen.

Nedvomno je danes kulturno - zgodovinsko in turistično najbolj zanimivo srednjeveško mesto, zgrajeno na prvotnem otoku (Insuli), ki so ga ustanovili begunci iz Ogleja. Od konca 13. do konca 18. stoletja je bil ta otoček z okolico pod oblastjo Benečanov, na kar še sedaj spominjajo nekateri arhitekturni spomeniki z beneškim levom nad vrati. Najstarejše zgradbe so zidane v lombardskem, benečansko - gotskem, neoromanskem in rokokoskem slogu, v izolski baziliki sv. Mavra pa je mogoče zaslediti umetnine od 15. do 17. stoletja. Kot najpomembnejše arhitekturne spomenike velja omeniti OBČINSKO PALLAČO (Municipij), MANZIOLJEVO HIŠO, LOVISATILJEVO HIŠO, SCUOLO BATTUTI, ŽUPNO CERKEV SV. MAVRA in predvsem znamenito PALLAČO BESENGHI DEGLI UGHI.

Že več let je na Obali aktualna prenova starih mestnih jeder Kopra, Izole in Pirana. Pri posegih take vrste je med drugim zelo zanimiva naloga spomeniškovarstvena valorizacija mesta, mestnih prostorov in objektov, kar je pomembno tudi za Izolo, ki se je formirala iz srednjeveške

ga jedra. Prostorske napake konec 19. stoletja in pa iz našega časa so načele mestno kompozicijo na otoku, ki pa je vendarle ohranila vse najpomembnejše elemente otoške historične aglomeracije urbanističnega spomenika. V novejši zgodovini je mesto doživelo opazen industrijski razvoj, medtem ko turizem do današnjega dne ni dosegel rezultatov, ki so bili glede na naravne danosti (ugodnosti) Izole in njenega zaledja pričakovani! Po drugi strani dve najstarejši gospodarski panogi — ribištvo in kmetijstvo, doživljata različni usodi. Ribištvo še danes predstavlja izredno pomembno (tudi donosno) panogo, medtem ko je bilo kmetijstvo v eri splošne industrializacije v povojnem času povsem zanemarjeno, tako da je skorajda popolnoma izgubilo svoj družbeni pomen in se omejilo na privatni sektor (vrtičkarstvo). Ob tej razstavi velja omeniti prispevek izolskih občanov navdušenih zbirateljev zanimivosti iz preteklosti Izole, ki so s svojim delom omogočili, da lahko danes s ponosom predstavimo kulturno - zgodovinsko preteklost našega tisočletnega mesta.

Omeniti velja prispevke gradiva za razstavo, ki so ga posredovali: JADRAN KLJUN — zbiratelj starih in novjših razglednic Izole (prispeval je veliko originalnih razglednic Izole), NADA MORATO, ki je z neutrudnim zbiranjem ohranila mnoge zgodovinske zanimivosti Kort (Dvori nad Izolo), MARLIJA KOCJANČIČ, ki je z marljivim delom zbrala dokumentarno gradivo iz preteklosti Izole v dveh publikacijah (»Isola ieri - oggi - domani« in »A Isola una volta se rideva cussì«), s pomočjo učenecv in sodelavcev in na ta način realizirala zanimiv in poučen raziskovalni projekt pod okriljem Italijanske šole v Izoli.

Posebej velja poudariti prispevek PETRA DODIČA, čigar diplomsko delo »Izola« (iz leta 1969, še neobjavljeno) predstavlja do današnjega dne najkompleksnejši prikaz mesta Izole. Dodič je v svoji diplomski nalogi prikazal družbeno - geografske, ekonomske in zgodovinske faktorje, ki so vplivali na ustanovitev, rast in oblikovanje mesta, ter neposredno povezanost mestnega jedra z ožjim zaledjem in morjem. Prav tako je realno prikazal tudi poreklo, rast, strukturo in gibanje prebivalstva kot eno poglobitnih komponent urbanističnega programiranja in razvoja mesta in neposrednega zaledja.

Prebivalci Izole z velikim zanimanjem pričakujejo izid četrtega zvezka »Analitični inventar fonda občine Izola« (v izdaji Pokrajinskega arhiva Koper) VANDE BEZEK in pa napovedano knjigo JANEZA KRAMARJA — »Izola, mesto delavcev in ribičev« (v izdaji založbe Lipa Koper). Omenjena dela bodo prav gotovo obogatila skromno bibliografijo mesta Izole, ki je v zadnjih letih doživljala stagnacijo (morda bolj kot kdajkoli poprej) in postalo izolirano stičišče med Koprom in Piranom.

SLAVKO GABERC

Pogled na Izolo

radiotelevizijska

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal	16.00 Paradiso hawaiano - film Igrajo Elvis Presley, Suzanna Leigh, James Shigeta
10.00 - Televideo	17.25 Veditamoci sul due
13.00 Voglia di musica - glasbeni program	18.30 Dnevnik 2 - Športne vesti
Na sporedu skladbe Bacha in Telemanna	18.40 Starsky e Hutch - TV film Meteo 2
13.30 Dnevnik	19.45 Dnevnik 2 - Vesti
13.45 Totò all'inferno - film	20.30 Il trappolone - varietejski program
15.05 Mister Fantasy - glasbena oddaja	22.00 Dnevnik 2 - Vesti
16.00 Il Trio Drac - risanka	22.10 Aboccaperta
16.30 Le avventure di Rin Tin Tin - TV film	23.10 La tragedia della Guyana - 3. del
16.50 Danes v parlamentu	24.00 Dnevnik 2 - Zadnje vesti
17.00 Kojak - TV film	
17.50 Il fedele Patrash - risanka	Tretji kanal
18.15 Shogun - 10. in zadnji del	11.45 Televideo
19.40 Almanah	16.00 Šola in vzgoja: o ribolovu
20.00 Dnevnik	16.30 Šola in vzgoja: Keramika
20.30 Il pianeta vivente: Le fornaci della terra - dokumentarna oddaja	17.00 Nucleo centrale investigativo - Casella postale 323 - TV film
21.30 Saint - Vincent Estate 1984	17.40 Concerto di primavera - 4. del
22.20 Dnevnik	18.25 L'orecchiocchio
22.25 Saint - Vincent Estate 1984 - 2. del	19.00 Dnevnik 3
23.40 Dnevnik - Zadnje vesti	19.25 MystFest '84 - prenos iz Catolice
Drugi kanal	20.00 Šola in vzgoja: Potovanje okoli sveta - 9. del
10. - Televideo	20.30 Il gusto del sakè - film
13.00 Dnevnik 2 - ob 13. uri	22.20 Dnevnik 3
13.15 Due e simpatia: La terra della grande promessa - 4. in zadnji del	22.45 Orwell - 1984 - film, pogovor, intervjuji
14.15 do 16.00 Tandem	
Paroliamo - nagradno tekmovanje	

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana	Koper
17.55 Teletext	14.00 in 17.00 Odprta meja
18.10 Poročila	
18.15 Čez tri gore: Mariborski oktet	Danes bodo v oddaji ODPRTA MEJA med drugimi tudi naslednje vesti: TRST — Obračun tržaškega velesejma
18.45 Modro poletje - otroška TV nadaljevanka	TRST — KPI o delu vodstva Krajevne zdravstvene enote
19.10 Risanka	MILJE — Začetek festivala mladinskih gledališč
19.26 Zrno do zrna	TRŽIČ — Skorajšnja rešitev krize ČEDAD — Napoved mednarodnega laboratorija o družbenem komuniciranju
19.30 Dnevnik I	
20.00 Modrost telesa - dokumentarna oddaja	17.30 Poročila
20.55 Ne prezrite	17.35 Lovec - TV film
21.10 Marlowe - TV nadalj.	18.25 Čudeži narave: Skrivnostni svet plazilcev
22.05 Dnevnik II	19.30 TVD stičišče
22.20 Cestna zapora - film	19.50 Aktualna tema
Zagreb	20.20 Brezupni beg - film Igrajo Silvester Stallone, Anthony Page, Vickie Lancaster
18.00 Poročila	21.40 Turistični atlas
18.05 TV koledar	22.00 TVD vse danes
19.30 Dnevnik	22.10 Jazz na ekranu
20.00 Parka avenija 79 - TV nadaljevanka	
21.25 Samo spomini - glasbena oddaja	
22.25 Gost urednik	

ZASEBNE POSTAJE

CANALE 5	14.00 Agenzia Rockford - TV film
8.30 La piccola grande Nell - TV film	15.00 Cannon - TV film
9.00 Una vita da vivere - TV nadalj.	16.00 Bim Bum Bam
10.00 La ragazza di campagna - film	Bun Bun - risanka
11.35 Mary Tyler Moore - TV film	Strega per amore - TV film
12.15 Help! - glasbena oddaja	17.30 Una famiglia americana - TV film
12.45 Il pranzo è servito - kviz	18.30 Ralphsupermaxieroe - TV film
13.25 Sentieri - nadalj.	19.50 I Puffi - risanke
14.25 General Hospital - TV film	20.25 Il bandito e la madama - film
15.25 Una vita da vivere - nadalj.	22.20 Concert filharmonije milanske Scale, dirigira Leonard Bernstein
16.50 Hazzard - TV film	Un grido di morte - film
18.00 La piccola grande Nell - TV film	TELEPADOVA
18.30 Popcorn - glasbena oddaja	11.15 Nadaljevanka
19.00 I Jefferson - TV film	12.15 Cara a cara - TV film
19.30 Zig Zag - kviz	13.00 Risanka
20.25 La luna nel pozzo	14.00 Mama Linda - TV film
23.00 Sport	15.00 Gli emigranti - TV nadalj.
24.00 Beau Geste - film	16.00 Peyton Place - TV film
RETEQUATTRO	17.00 Star Trek - TV film
8.30 Alberto il ciccione - risanka	18.00 Risanka
8.45 Arrivano i Superboys - risanka	19.30 Anche i ricchi piangono - TV film
9.15 Babil Junior - risanka	20.20 Che botte se incontri gli Orsi - film
9.30 Rocket Robin Hood - risanka	22.15 La vergine di Dunwich - film
10.00 I giorni di Bryan - TV film	24.00 Hawaii Squadra Cinque Zero - TV film
11.00 Pranzo di Pasqua - film	TRIVENETA
12.30 Star Blazers - risanka	9.30 Il re del quartiere - TV film
13.00 Flò, la piccola Robinson - risanka	12.45 Rumpole - TV film
13.30 Fiore selvaggio - TV novela	13.30 Risanke
14.15 Magia - TV novela	14.30 O ribolovu
15.00 Prigioniero della paura - film	16.30 TV film
16.50 Sport	17.30 Top Cat - risanka
17.20 Masters, i dominatori dell'universo - risanka	18.00 Risanke
17.50 La famiglia Bradford - TV film	18.30 Kronos - TV film
18.50 Tre cuori in affitto - TV film	20.30 Camille 2000 - film
19.30 M'ama non m'ama - nagradno tekmovanje	TELEFRIULI
20.25 Sponsor City	14.00 Marianna - TV film
21.50 Fascination speciale - oddaja z Maurizioom Costanzom	15.00 TV film
23.30 Delitto nella strada - film	16.30 Massacro ai grandi pozzi - film
01.30 Sport	18.00 Risanke
ITALIA 1	19.00 TV film
8.30 La grande vallata - TV film	20.25 Mariana, il diritto di nascere - TV film
9.30 Capitani coraggiosi - TV film	21.30 Ciao Eva
11.30 Maude - TV film	22.00 Sport
12.00 Giorno per giorno - TV film	23.30 L'uomo che doveva uccidere il suo assassino - film
12.30 Lucy Show - TV film	
13.00 Bim Bum Bam	
La famiglia Mezil - risanka	
Bun Bun - risanka	

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 7.40 Pravljica; 8.10 - 13.00 Dopoldanski zbornik: Na goriškem valu; 8.40 Glasbeni potpuri; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Beležka; 12.00 Niti življenja; 12.15 Glasebni potpuri; 13.20 Dogodki in problemi; 14.10 - 17.00 Radijsko popoldne; Roman v nadaljevanjih: Damir Feigel: »Novi serum«; 14.30 Od ekrana do ekrana; 16.00 Trim za vsakogar; 16.30 Glasbene raznolikosti; 17.10 Mi in glasba: Mladi izvajalci: violinist Marko Bitežnik (pri klavirju Mojca Šiškovč); 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Nabožna glasba.

RADIO KOPER

(Slovenski program)

6.30, 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Otvoritev - glasba za dobro jutro, Jutranji koledar; 6.15 Vremenska napoved, cestne razmere, EP; 6.45 Prometni servis; 7.00 Zaključek; 13.00 - 15.00 Otvoritev - Danes na valu Radia Ko-

Srednji val 546,4 metra ali 549 kilohertzov
UKW — Beli križ 102,0 MHz
UKW — Koper 98,1 MHz
UKW — Nanos 88,6 MHz

per, Mladinska oddaja; 14.40 Zanimivost, Pesem tedna radia Koper; 15.00 Jeklotehna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik, Objave, EP; 17.00 Pogovor o...; 17.33 Glasbene aktualnosti; 18.00 Zaključek.

RADIO KOPER

(Italijanski program)

7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijske vesti; 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 6.00 Jutranji program; 7.00 Dobro jutro dan; 9.00 Štirje koraki; 9.15 Edig Galletti; 9.32 Pisma Lucianu; 10.00 Popevka te-

Srednji val 277,8 metra ali 1080 kilohertzov in 255,4 metra ali 1170 kilohertzov
UKW — Beli križ 97,7 MHz
UKW — Koper 89,3 MHz
UKW — Nanos 101,0 MHz

dna; 10.35 Vrtljak; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 12.45 Danes bo govor; 14.30 Popoldanski program; 14.35 Popevka tedna; 14.45 La Vera Romagna; 15.00 Kultura in umetnost; 18.00 Besede in glasba; 18.45 Koncertna glasba; 20.00 Zaključek.

RADIO 1

7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 15.00, 19.00 Poročila; 6.02 Zeleni val; 9.00 Radio anch'io; 10.30 Popevke skozi čas; 11.10 »Jacques il fatalista« - 10. del; 11.30 ABC Rock; 13.20 Zeleni val weekend; 13.30 Poštna kočija; 13.36 Master; 14.30 Šola in vzgoja; 16.00 Il paginone; 18.30 Nepozabne skladbe; 19.15 Svet motorjev; 20.30 Il cabaliere; 21.00 Simf. koncert.

RADIO 2

7.30, 8.30, 9.30, 11.30, 12.30, 13.30, 16.30, 19.30 Poročila; 6.00 do 8.00 Dnevi; 8.45 La scalata - radij. priredba; 9.10 Tanto è un gioco; 10.30 Radiodue 3131; 12.45 Discogame; 16.35 Due di pomeriggio; 18.32 Robert Schumann; 19.57 Srečanje z melodramo; 21.00 Jazz; 21.30 Radiodue 3131 - nočni program.

LJUBLJANA

8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00 Poročila; 4.30 - 8.00 Jutranji program - glasba; 8.05 Za šolarje; 8.35 Glasbena pravljica; 8.45 Naši umetniki mladim poslušalcem; 9.05 Z glasbo v dober dan; 9.35 Napotki za naše goste iz tujine; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Ali poznate...; 11.35 S pesmi po Jugoslaviji; 12.10 Iz glasbene tradicije jugoslovanskih narodov in narodnosti; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Vedri zvoki; 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov; 13.30 Od melodije do melodije; 13.50 Človek in zdravje; 14.05 »Zgodba z zahodne strani« - simfonični plesi iz musicala Leonarda Bernsteina; 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Vrtljak; 17.00 Studio ob 17.00; 18.00 Vsa zemlja bo z nami zapela...; 18.15 Gremo v kino; 19.00 Radijski dnevnik; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Pojemo in godemo; 20.00 Na krilih petja; 21.05 Oddaja o morju in pomorščakah - glasba; 22.00 Našim rojakom po svetu; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 - 24.00 Iz glasbene skrinje; 23.05 Literarni nočno - Milan Jesih; 23.05 Pesmi; 00.05 - 4.30 Nočni program - glasba.

Delavci Safog zahtevajo jamstva za ohranitev 162 delovnih mest

Včeraj so stavkali - Novi lastniki že v ponedeljek?

S stavko in manifestacijo po gorških ulicah so včeraj dopoldne delavci tovarne Safog izrazili svoje odločno nasprotovanje privatizaciji podjetja in zaskrbljenost za usodo preostalih delovnih mest. Tovarna, ki je bila doslej v rokah javnega kapitala družbe Sofim (IRI), je še pred kakim letom zaposlovala 365 delavcev. Danes je to število zmanjšano na več kot polovico, saj je zaposlenih le še 162 delavcev. Največja zaskrbljenost sindikata in zaposlenih je ta, da ne bi prehod tovarne pod upravo skupine zasebnih podjetnikov — čeprav ni bilo uradnih informacij v tem smislu, naj bi Safog prevzela skupina čedajskih industrij — pomenila nadaljne izgube delovnih mest.

Ta skrb je jasno izražena v letaku, ki so ga delili med manifestacijo po Korzu, razloge za zaskrbljenost pa je razčlenil predstavnik FLM Franco Manià, ki je govoril na shodu na Travniku.

Dejal je, da sindikat nasprotuje izstopu javnega kapitala, čeprav kaže, da je sporazum v tem smislu že dosežen in da bodo delavci morali hočeš-nočeš enkrat sprejeti že izvršeno dejstvo. »Poznamo zgodbo takih prehodov« je dejal Manià, »ko gredo milijarde privatnikom, delovnih mest pa ni od nikoder«. Zanimivo bi bilo vedeti, koliko so novi lastniki odšteli za odkup tovarne, se je vprašal.

Sindikat se zavzema za tehnološko

okrepitev podjetja in za razvojne načrte, ki naj zagotavljajo kontinuiteto proizvodnje in ohranitev delovnih mest. V ta namen zahteva sindikat jasne obveze s strani krajevnih uprav, občine, pokrajine in dežele, ki se bodo prav danes sestale s predstavniki družbe Sofim, Intersind ter sindikalnimi organizacijami, s katerimi bodo razčlenili probleme Safog.

Delavci ne bodo sprejeli enostranskih dejanj, ki bi ogrozila obstoj tudi enega samega od sedanjih 162 delovnih mest ali ostale že pridobljene pravice delavcev. Če se bodo, kot se govorijo, v ponedeljek znašli pred novim gospodarjem, se bodo ravnali dosledno in se bodo še naprej borili za spo-

štovanje svojih upravičenih zahtev, je zaključil Manià.

Zdi se, da bodo ob pomanjkanju zadovoljivih jamstev od ponedeljka dalje oklicali stalno skupščino v tovarni, kar pomeni prekinitev proizvodnje. S protestom želijo novim lastnikom iztrgati jasne obveze glede bodočnosti tovarne.

Na sedežu pokrajinske uprave sta včeraj delegacijo delavcev Safog skupno sprejela predsednik pokrajine Cumpeta in goriški župan Scarano, ki sta obljubila posredovanja za večjo senzibilizacijo osrednje vlade glede pomena prisotnosti javnega kapitala spričo težke gospodarske krize na Gorškem.

19 zborov bo nastopilo na tekmovanju »Seghizzi«

19 zborov, od teh trije iz Italije, bo sodelovalo na letošnjem mednarodnem tekmovanju »C.A. Seghizzi« v Gorici od 30. avgusta do 2. septembra. Skupaj bo nastopilo nad 700 pevcev. Napovedana je udeležba zborov iz Avstrije, Norveške, Holandske, ZR Nemčije, Švedske, Madžarske, Poljske, Bolgarije, Grčije, Španije in Jugoslavije. Jugoslavijo bodo tokrat predstavljali kar trije zbori: Komorni zbor iz Nove Gorice (nastopil bo v skupini mešanih zborov), jevojački zbor iz Osijeka (v skupini ženskih zborov) in Brodosplit iz Splita (v skupini moških zborov). V okviru prireditve ob letošnjem (že 23. po vrsti) mednarodnem pevskem tekmovanju se uvršča tudi mednarodni simpozij o zborovski glasbi. Simpozij bo neposredno pred glavno prireditvijo, in sicer 23. in 30. avgusta. Osem strokovnjakov bo razpravljalo o raziskavah in ugotovitvah s področja vokalne tehnike s posebnim ozirom na zborovsko petje. Simpozij bo potekal pod vodstvom prof. Marcella Conatija iz Parme.

Svojevrsten protest proti zaprtju bolnišnice v Gradežu

Gladovna stavka 55-letnega brezposelnega kuharja

Predvideno zaprtje bolnišnice v Gradežu in Krminu v okviru načrta varčevanja na področju zdravstva je v prejšnjih mesecih povzročilo in še zmeraj povzroča val protestov. Medtem, ko se je prav te dni pojavila vest o zaprtju porodniškega oddelka bolnišnice v Krminu, se je 55-letni kuhar brez zaposlitve, Erminio Toso iz Gradeža, včeraj odločil za neobičajno obliko protesta. Dal se je vkleniti pred vzhodom v bolnišnico v Gradežu, napovedal pa je tudi gladovno stavko do onemoglosti, da bi preprečil zaprtje bolnišnice.

Pred glavnim vzhodom je postavil tudi mizico z registrom, kamor se lahko podpisajo vsi tisti, ki so proti zaprtju bolnišnice.

Včeraj do približno 12. ure se je v knjigo vpisalo že nad 400 občanov. Bo protest zalegel?

Delegacija CGIL pri Cumpeti in Scaranu

Predsednik pokrajinske uprave Cumpeta in župan Scarano sta se včeraj sestala s predstavništvom pokrajinskega tajništva CGIL. Ločeno srečanje s predstavniki CISL in UIL je že bilo v prejšnjih dneh, kar je vzbudilo precej polemik. Vsebinsko včerajšnjega pogovora je bila namenjena obravnavi vprašanja prisotnosti podjetij z javno udeležbo na Gorškem.

Tajnik delavske zbornice CGIL Pini je poudaril uvodoma pomen naporov za obnovo sindikalne enotnosti, nato pa je obravnaval dva trenutno najbolj pereča problema, ki sta tesno v zvezi z vlogo javnega kapitala v gorškem gospodarstvu. Kot naravnost dramatično je označil stanje v tržiški ladjedelnici, kjer grozi dokončna zapora, če ne bo v najkrajšem času sprejet vsedrjavni načrt za ladjedelništvo. Izrazil je tudi zaskrbljenost zaradi usode gorške tovarne Safog in poudaril, da morajo sindikati in krajevne ustanove nastopiti enotno, zato da lahko pred rimsko in deželno vlado učinkoviteje zagovarjajo potrebo po posegih v korist hudo prizadetemu gorškemu gospodarstvu.

Tako Cumpeta kot Scarano sta soglašala s potrebo po enotnem nastopu in sta obljubila aktivno sodelovanje za senzibilizacijo vlade, dežele in državnih podjetij o gorških problemih ter še posebej o nenadomestljivi vlogi, ki jo lahko odigra javni kapital

pri ohranjanju zaposlitvene ravni v teh obmejnih predelih.

DREVI V RONKAH

Srečanje s pisateljem Fulviom Tomizzo

V prostorih javnega večnamenskega kulturnega središča v Ronkah, Ulica 24. maja, bo drevi ob 20.30 srečanje s pisateljem Fulviom Tomizzo, ob predstavitvi njegove zadnje knjige »Il male viene dal nord«. Pisatelj bo pred srečanjem v Ronkah prisoten tudi v knjigarni v Ulici Duca D'Aosta v Trzinu, kjer bo podpisoval knjige.

Bencinske bone dvigniti do 2. julija

Razdeljevanje bencinskih bonov za gorivo proste cone se zaključi v ponedeljek, 2. julija. Kdor še ni utegnil, oziroma je na dvig pozabil, ima tako še samo nekaj dni časa.

Razstava keramike v Šempetru ob Soči

V Šempetru ob Soči, v poslopju tamkajšnje šole, bodo danes ob 18. uri odprli razstavo keramičnih izdelkov dijakov šole in gojencev posebnega tečaja za oblikovanje gline. Razstava bo odprta do nedelje, 1. julija, po sledečem urniku: danes do 22. ure, jutri od 18. do 22. ure, v nedeljo pa od 10. do 12. ure.

razna obvestila

Doberdobska občinska uprava sporoča, da bo od 10. julija urnik poslovanja občinskih uradov za publiko naslednji: občinski tehnični urad v ponedeljek od 17. do 18.30, sredi sobota od 8.30 do 10. ure, ostali uradi vsak delavnik od 7. do 10. ure.

Občinska knjižnica v Dobrodoberu sporoča urnik, ki bo v veljavi od 10. julija dalje ob torkih od 10. do 12. ure in ob petkih od 15. do 17. ure.

SPD Gorica - rekreacija priredi v nedeljo, 1. junija, izlet h Krnskemu jezeru. Odhod s Travnika z lastnimi sredstvi ob 7. uri.

SPD Gorica obvešča udeležence delovne akcije pri planinskem domu pri Krnskih jezerih, jutri in v nedeljo, da bo odhod jutri, 30. t.m., ob 7. uri s Travnika. Prevoz z lastnimi sredstvi. Kdor se akcije ne more udeležiti v soboto, lahko pride k planinskemu domu v nedeljo.

kino

Gorica

VITTORIA 17.30—22.00 »Lilla profumo di femmina«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

CORSO Zaprt.

VERDI 18.00—22.00 »Malombra (per versione di un'adolescente)«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR Zaprt.

PRINCIPE 18.00—22.00 »Condannato a morte per mancanza di indizi. COMUNALE Zaprt.

Nová Gorica in okolica

SOČA 18.30, 20.30 »Noč orlov«.

SVOBODA 18.30 »Jezdec na dolge proge«, ob 21.00 »Črni pesek«.

DESKLE 19.30 »Shogun, japonski vojskovodja«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI Alesani, Verdijev corso 57, telefon 84879.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU S. Nicolò, Ulica 1.0 maggio, telefon 73328.

POGREBI

Ob 9.30 Giordano Ficarra iz splošne bolnišnice, ob 11. uri Rosa Di Terlizzi por. Fior iz Cerkve na Placuti.

Pokrajinska uprava naj spoštuje obvezo za sklic javne razprave o zaščiti manjšine

Zaskrbljenost glede usode tovarne Safog

Dve vprašanji sta bili v sredo v središču pozornosti na seji pokrajinskega sveta, ki je sicer nadaljeval z odobritvijo dolge vrste posegov upravnega značaja. Šlo je za vprašanje odlašanje v zvezi z razširjeno razpravo o zaščiti slovenske narodnostne skupnosti, ki je bila predvidena že pred meseci, vendar je doslej še niso priredili in za vprašanje privatizacije tovarne Safog v Gorici, ki se v teh dneh zelo hitro razvija.

Načelnik svetovalske skupine KPI Poletto je v zvezi z vprašanjem globalne zaštite predložil resolucijo v kateri se sklicuje na obvezo predsednika pokrajine na seji 27. februarja letos, da pred 15. marcem letos skliče razširjeno sejo pokrajinskega sveta, skupaj s parlamentarci in deželnimi predstavniki, na kateri naj bi prišlo do poglobljene razprave o vprašanju zakonske zaštite Slovencev v Italiji. KPI ugotavlja, da ta obveza ni bila uresničena in, navezujoč se na velik civilni in demokratični pomen manifestacije Slovencev 20. maja v

Gorici, poziva pokrajinski svet, naj sejo skliče v najkrajšem času.

Tudi socialistični svetovalec Cej se je zavzel za takojšnjo razpravo. Dejal je, da je dovolj odlašanja, češ da se stvari itak premikajo, ko pa lahko skoraj vsak dan beremo v krajevnem časopisu pisma bralcev, ki potvarjajo bistvo problema s strašnim bilingvizmom. Ni dovolj pasivno čakati na sprejem zakona, ampak je treba sožitje uresničevati predvsem s konkretnimi premiki na krajevni ravni. Pozitiven korak v tej smeri predstavlja odprtje slovenske sekcije na tehničnem zavodu za industrijo, toda potrebni so še drugi koraki, zato mora čimprej priti do omenjene razširjene razprave.

Na seji je bil zopet govor o vprašanju privatizacije tovarne Safog v Gorici. Predsednik Cumpeta je povedal, da bo napovedana seja s predstavniki finančnih družb IRI že danes dopoldne. Zdi se, da bo do izstopa javnega kapitala iz tega podjetja prišlo že v ponedeljek, predsednik

pokrajine pa je izrazil upanje, da bodo na današnjem srečanju prejeli zadostna jamstva glede ohranitve zaposlitvene ravni.

Svetovalec Redivo je v imenu KPI ponovno podčrtal nasprotovanje tej operaciji, o kateri je dejal, da se uvršča v splošno težnjo po demobilizaciji javnih udeležb v naši pokrajini. Namesto da bi prispevala k reševanju zaposlitvene krize, vodi IRI prav obratno politiko, saj ni nobene jamstva, da se bo po privatizaciji v Safogu ohranilo enako število zaposlenih kot doslej.

Pokrajinski svet je nato posvetil preostali del seje odobritvi številnih zaostalih upravnih sklepov, med katerimi je bilo nekaj pomembnejših s področja šolstva in urejevanja cest. Preostala vprašanja bodo obravnavali na prihodnji seji, čez približno mesec dni, ko bo predvidoma na dnevnem redu tudi razprava o deželnem zakonu 115, ki nakazuje sredstva za razvoj gospodarstva.

Slovesnost ob 132. obletnici ustanovitve policijskega zbora

V vojašnici pri Rdeči hiši je bila včeraj dopoldne tradicionalna slovesnost ob 132. obletnici ustanovitve policijskega zbora. Predstavniki najvišjih civilnih in vojaških oblasti, predstavniki političnih strank in župani številnih občin so najprej prisostvovali verskemu obredu, ki ga je imel nadškof Bommarco, zatem pa prisluhnili branju pozdravnih telegramov predsednika republike, ministrskega predsednika, ministra za notranje zadeve in poveljnika policijskega zbora, nato pa poročilu o dejavnosti in žrtvah pri opravljanju zadolžitev.

O dejavnosti policijskega zbora v gorški pokrajini v zadnjih mesecih je poročal kvestor dr. Umberto Pensato, ki je posebej naglasil, da mora biti vloga policije v demokratični družbi stalno usmerjena v preprečevanje kaznivih dejanj, uspehi pa so odvisni od večje ali manjše povezanosti pripadnikov policijskega zbora z družbenim okoljem v kraju, kjer delujejo.

Pri navajanju podatkov o kriminalni dejavnosti je dr. Pensato posebej opozoril na veliko in neposredno nevarnost vse večjega širjenja narkomanije. Pripadniki državne policije si v sodelovanju z drugimi silami, zlasti s karabinjerji in finančno stražo, prizadevajo za preprečevanje te-

ga družbenega zla in za razkrivanje razpečevalnih mrež. Prav v zadnjem času so bili doseženi pomembni uspehi v razkritju mreže razpečevalcev heroina in kokaina, ki je imela centre v Benetkah, Vidmu in Pordenonu, vendar tudi precej manjših kanalov v naši pokrajini. Policijski organi so zapolnili precejšnje količine različnih mamlj ter prijavili sodišču nekaj deset oseb.

Približno v letu dni so na različnih področjih ugotovili nad tisoč kaznivih dejanj, identificirali so in prijavili sočni oblast preko 500 oseb, nad 100 oseb je bilo aretiranih.

Dr. Pensato je v svojem poročilu posebej omenil, da so pripadniki varnostnih sil v zadnjem času dosegli pomembne uspehe na področju zaštite premoženja posameznikov ali družbe. Tako se je v zadnjih mesecih znatno skrčilo število vlovov v stanovanja in avtomobile. Za doseg se boljših uspehov bo v prihodnje treba večje sodelovanje med pripadniki različnih organov, čimbolj smotrna uporaba ljudi in opreme in nenazadnje večja povezanost pripadnikov policije z družbenim okoljem.

Tradicionalne slovesnosti ob prazniku policijskega zbora, ki jo je žal nekoliko motil dež, sta se udeležila tudi predstavnika Sekretariata službe za notranje zadeve iz Nove Gorice.

Dekleti sta skušali oropati priletnega lastnika bara

Poskus ropa na račun priletnega lastnika nekega bara v Ulici Rabatta v Gorici se je za dve goriški dekleti zaključil neuspešno, tako da sedaj obe sedita v videmskem zaporu. Dogodek se je pripetil v noči med torkom in sredo.

Sredi noči, ura je bila približno tri, je nekdo potkal na vrata stanovanja 70-letnega Karla Gossinija v Ulici Rabatta. Ko je mož odprl, je zagledal pred seboj dve osebi, ki sta si z oblačili skušali zakrivati obraz. Ena od dveh mu je grozila z majhnim nožem z upognjenim rezilom ter mu velela, naj ji izroči ves denar, ki ga ima v hiši. Mož pa se ni pustil kar tako, naglo je zgrabil za palico, ki jo je imel nekje pri roki in mahnil po neznanici, kar je obe roparici spravilo takoj v beg.

Gossini je nato prijavil dogodek orožnikom in jim tudi povedal, da je verjetno prepoznal napadalki. Karabinjerji so tako brez velikih težav izsledili 22-letno Marzio Cesseli iz Gorice, ki so jo aretirali kar na domu. Iskali so tudi njeno pajdaško, 23-letno Michelo Rozic, prav tako iz Gorice, ki pa je niso našli, saj so jo v sredo že v zgodnjih jutranjih uprah aretirali agenti kvestre, ker je baje zagrešila še druga kazniva dejanja. Dekleti sta imeli pri sebi kose oblačil, s katerimi sta si med

napadom skušali zakriti obraz, pri eni od njiju pa so našli tudi nož, s katerim sta grozili priletnemu možu.

V nedeljo na Brjah srečanje zborov

Na Brjah na Vipavskem bo v nedeljo popoldne 9. tradicionalno srečanje pevskih zborov, na katerem sodelujejo zbori iz Slovenije in zamejstva. Prijetno poletno zborovsko prireditev na odprtem prireja tamkajšnje prosvetno društvo Anton Možina. Letos bo na reviji sodelovalo devet zborov, poleg pihalnega orkestra z Ogrskega.

Nastopili bodo tamburaši SPD »Zvezda« iz Hodiša na Koroškem, združena zbor Boršt - Ricmanje v mešani sestavi, moški zbor od novega Sv. Antona, mešani zbor Deskle, moški zbor »France Zgonik« iz Branika, dekliški zbor »Grlica« iz Budanj pri Vipavi ter seveda domači zbor v ženski in v mešani sestavi. Pred pričetkom zborovske revije bo kratka komemoracija pred spomenikom padlim na Brjah. Slavnostni govornik na reviji bo namestnik predsednika komiteja SRS za kulturo Jože Humar. Prireditve se bo pričela ob 15. uri.

V organizaciji Zveze slovenskih kulturnih društev

Ob kozarcu vina še »Burkaški misterij«

Obujena tradicija poletnih predstav na prostem

na knjižni polici

Ivan Minatti:

**Prisluškujem
tišini v sebi**

Kot nam pove založba na koncu knjige je Minatti izdal doslej dvanajst pesniških zbirk, njegove pesmi so bile prevedene v številne tuje jezike; v srbohrvaščini, makedonščini, albanščini in italijanščini so izšle knjige, v celoti posvečene Minattijevi poeziji. Dobil je tudi več literarnih priznanj. Za njegovo šestdesetletnico mu je založba Mladinska knjiga, kjer je od leta 1947 služboval kot urednik, izdala novo pesniško zbirko »Prisluškujem tišini v sebi«.

Knjiga pesnika predstavlja v novi luči, zaokroženo, v skrbnem izboru najzanimivejšega in najboljšega. To pa pomeni izbrusen prikaz poezije in portret pesnika Minattija. Skupaj z avtorjem je pesmi izbral in uredil Kajan Kovič, ki je prispeval tudi spremno besedo. Že v spremni besedi je njen avtor izhajal iz naslova zbirke. Minattijevе pesmi, ki jih je urednik izbral izražajo pritaževanje, introvertnost, beg iz prostora in časa. Pesnik prisluškuje, uživa v tišini, vse kar je temu nasprotno se mu upira.

Prispevajte za

Dijaško matico

VOJMIRO TAVČAR

Prireditve in kulturno delo v poletnem času so od nekdaj v ospredju razprave tako v sami Zvezi slovenskih kulturnih društev (problem je bil na primer postavljen tudi na nedavnem občnem zboru) kot tudi širše v naši zamejski slovenski skupnosti. Razprava o tem, kaj naj nudimo čez poletje slovenski in drugi publiki je bila vselej zavzeta, včasih pa tudi kar polemična in ostra, nikakor pa ne brezplodna.

Če se namreč ozremo nazaj in primerjamo poletno kulturno bero izpred nekaj let in lansko ali letošnjo stvarnost moramo nedvomno ugotoviti, da se je nekaj vendarle spremenilo in premaknilo na bolje. Šagre in prazniki, ki jih kulturna in druga društva v tem času prirejuje skorajda na tekočem traku, zadobivajo po mojem mnenju vendarle neko bolj izrazito kulturno vsebino in bolj izrazito fiziognomijo z obujanjem in oživljanjem starih običajev in navad, ki obiskovalca privabljajo in obenem bogatijo. Šagra pa vsekakor že sama po sebi ni samo ponujanje razvedrila in oddiha, šagra je bila in je še iskanje in obnavljanje tistih človeških stikov, ki se lahko v mrzličnem jesenskem, zimskem in spomladanskem delu, h kateremu nas sili ritem sodobnega življenja, zrahljajo ali pretrgajo. V tem smislu je šagra tudi prispevek k bolj človeškemu življenju.

Čeprav je napredek v primerjavi s stvarnostjo izpred nekaj let viden in dejanski, pa vendarle ne moremo trditi, da v poletnih mesecih prihaja do izraza ves tisti potencial, vsa tista kulturna in človeška ustvarjalnost, ki jo naša društva premo-

rejo v polni sezoni. V tem pogledu je treba še veliko dela, iskanja novih prijemov, poti in poskusov.

Enega od takih poskusov se je lotila ZSKD, ko si je začela zamišljati poletno gledališko predstavo, ki naj bi bila primerna najrazličnejšim igralskim prostorom, zlasti pa uprizaritvam na prostem. Zamisel, ki se je oblikovala dalj časa je v teh dneh pred uresničitvijo. V sredo bo namreč na vrtu barokovskega prosvetnega doma premiera Burkaškega misterija znanega italijanskega avtorja Daria Foja, ki sta ga za potrebe slovenskega odra dramaturško priredila Sergej Verč in Boris Kobal.

Premiera te poletne narečne gledališke predstave (tekst je namreč neka zmes slovenskih tržaških predmestnih narečij) je iz več zornih kotov pomemben dogodek. Predvsem predstava (ki jo bodo v juliju odigrali še v Piranu, v Mavhinhah, v Ljubljani in v Gorici) prekinja obdobje poletnega gledališkega mrtvila, h kateremu je poklicno gledališče kot je SSG prisiljeno zaradi strogih določil delovnih pogojev, in so zato možne le drugačne rešitve. Ena od teh je prav v pot, ki jo je ubrala ZSKD: pripraviti predstavo, ki naj bo primerna za vrsto prostorov od trga, do travnika in dvorišča in ki naj bo po svoji umetniški ravni odraz naših gledaliških sposobnosti in naše ustvarjalnosti. Nova pobuda torej, ki lahko obogati marsikateri poletni večer v marsikateri naši vasi, ki jo bodo ustvarjali, kot je zapisal režiser Sergej Verč, »ponesli v vroče pasje dni, da bomo vsi, psi in ljudje, lažje dihali.«

Druga pomembna značilnost te postavitve Burkaškega misterija je v srečanju med ljubiteljstvom

in profesionalnostjo. K postavitvi predstave so namreč prispevali tako poklicni gledališki delavci kot tudi ljubitelji, ki se ukvarjajo z gledališčem in s kulturnim delom mimo svojih poklicnih zadolžitev. Srečanje je bilo nedvomno plodno, saj je obogatilo obe »komponenti« in že to bi bil najbrž zadosten razlog, ki bi upravičeval tak poskus. »Dогоvarjali smo se v enem gledališkem jeziku« je dejal Verč »in oblikovali en gledališki nazor.«

Ob vsem tem pa je k izbiri prispeval tudi čar Fojevega teksta, ki zadobiva v narečnem prevodu Borisa Kobala posebne odtenke. »Za Burkaški misterij Daria Foja nam je šlo« je poudaril Sergej Verč »za to izjemno besedilo poezije in realizma, ki bi ob vseh gledaliških jezikovnih sestavinah, ki jih ima, utegnili postati ob Goldonijevih - Ruplovih Primorskih združah druga, če ne celo še večja gledališka uspešnica obmorskih komedijantov...«

Vse to je torej poletna gledališka predstava, ki jo je organizirala ZSKD. Nobena težnja po omejevanju kogarkoli, nobeno kratenje kakršnih koli pristojnosti in iniciativ pač pa poskus bogatitve naših poletnih dni in večerov s stolpnico idej in duhovnih dobrin za današnjo in jutrišnjo rabo.

Fojev tekst je prevedel Boris Kobal, ki je skupaj z Verčem poskrbel tudi za dramaturško priredbo. Scena je delo Andreja Pisanija, za glasbo je skrbel Miran Košuta za kostume pa Marija Vidau. Nastopajo: Silvij Kobal, Boris Kobal, Franko Korosec, Igor Malalan, Andrej Pisani, Milica Kravos, Marinka Počkaj, Lučka Počkaj in Tanja Smotlak. Glasbo (gre namreč za predstavo z živo glasbo) pa bodo izvajali Miran Košuta, Boris Devetak, Miloš Jugovič in Marko Feri.

Iz besede v prostor (III.)

»Molière ali zarota svetohlincev«

JANEZ POVŠE

Med izrazitejšimi gledališkimi dogodki minule sezone je v okviru pričujočega prostora na vsak način nujno omeniti in osvetliti tudi predstavo »Molière ali zarota svetohlincev« znanega porevolucijskega pesnika, pisatelja in dramatika Bulgakova, kot jo je z ansamblom ljubljanske Drame režijsko realiziral Zvone Sedlbauer. Istočasno gre za predstavo, ki zaradi znanih finančnih razlogov v letošnji sezoni ni mogla priti na oder našega gledališča v Trstu, kot je bilo sicer načrtovano.

Okvirni pogoj zanimivega in prodornega gledališkega dogodka je bil nedvomno že repertoarni izbor: obravnavana predstava namreč dokazuje, da velja ubirati pri izbiri klasičnih del ali del »s preobleko«, torej v starejše časovne okvire prenešene aktualnosti, po možnosti radikalno pot in resnično izbrati in izbirati predloge, ki iz drugačnih časovnih ambienov dokaj ostro posegajo v naš čas in prostor — umetniška moč tovrstnih dramskih besedil in jasnega gledališkega namena je seveda pogoj, ki je sam po sebi razumljiv in obvezujoč. Bulgakov je bil eden izmed tistih velikih avtorjev svojega časa, živel je v času med 1891 in 1940, ki je usodno in tragično doživljal usodo stalinističnega kulturnega pa tudi političnega obdobja. Ravno najmočnejši ustvarjalci tega časa so prihajali v

svoje veliko začudenje in s hudimi posledicami v konflikt s partijskim aparatom oziroma socrealističnimi kulturnimi shemami in paradoksi v dejstvu, da se je včasih — tudi v primerih Bulgakova — sam Stalin zavzel za zaščito izpostavljenih in preganjanih avtorjev. Bulgakova »Molière« je zato jasna aktualizacija njegove življenjske zgodbe in časa, v katerem je živel: Molière je temperamentni glumač, ki se zapleta z ženskami in menda celo z lastno hčerjo; stalno je v sporu s plemstvom in duhovščino ali s »črno bratovščino«, kot jo sam imenuje — ves čas namreč neusmiljeno napada in se norčuje ravno iz imenovanega stanu, ki je pravzaprav posebljenje takratnega režima; edina opora in zaščita mu je veliki kralj Ludvik XIV. seveda pa je ta zaščita pogojena in nikakor ne brezmejna. Nosilci sistema, plemiči in cerkev zato neumorno iščejo šibko Molièrovo točko, da bi z njo onemogočili kralja, ki pač ne bi mogel javno podpirati kompromitiranega komedijanta. V najožjo družino mu infiltrirajo vohuna in zgodovinsko ne docela jasna zgodba s hčerjo ali polhčerjo, ki jo je zagrešil Molière, je seveda kot nalašč za miniranje norčavega in dolgojezičnega gledališčnika. Po načelu »kjer je dim, je tudi ogenj«, je Molière kompromitiran do skrajne stopnje, senca inčesta je pač pregrozeča, da bi jo mogel in hotel kralj odgnati in odganjati. »Zarota svetohlincev« je uspela in Molière je razvalina — nika-

kršnih možnosti nima več v življenju.

Aktualizacija na videz zgodovinskega besedila je več kot na dlani in čeprav so se časi spremenili, so temeljne strukture organiziranja družbe pravzaprav ostale: svobodomiselnost se obnese do določene mere, predstavniki sistema navadno nimajo brezmejnega humorja, s katerim bi se do neskončnosti zabavali nad svojimi napakami, očitane napake ni do kraja hvaležno dejstvo in najvišji imajo končno omejene kompetence: ne morejo podpreti stvari, ki so se nosilec sistema preveč zamerile — le da dandanes stopa v ospredje predvsem človeški profil ljudi na hierarhični lestvici, v času radikalnega stalinizma pa neusmiljen obračun s prestopniki in strupenimi humoristi, kakršni je bil svoj čas tudi Molière.

Omenjeno aktualizirano »preobleko« je uprizorila ljubljanska Drama na izjemno vitalen in temperamenten način: ni poudarila brezizhodnosti nastalega položaja — takšen pristop bi omtvnil in zasenčil dejanje — pač pa je z neverjetnim zagonom in osvobodnim igralcem napolnila takorekoč izpraznjen oder v pravo zmagovaljeve neposredne in celovite gledališke igre. Ni torej podredila igralca in odrskega dogajanja eni sami izpovedi, enemu samemu konceptu ali eni sami ideji, pač pa je zavrtela kalejdoskop gledališkega vrveža do skrajne mere. V tej svetlobi in biološki eksploziji radoživih in stvarnih oseb nastopajo prizori »svetohlincev« in »mračnja-

kov« v zastrti svetlobi, v mrkem vzdušju, ki pa ga ponovno prekrije zanosna in mediteranska polnost življenja, s katero se osebe vrtijo naprej v svoje povsem zasebne, navadno sočne ljubezenske storije.

Izvrstna je zamisel izpraznjenega odra (sceno je zasnoval Niko Matul), ki omogoča gibanje in dobesednem pomenu besede, enkratna je funkcija svetlobe, ki posebno v prizorih teme in zastrtosti s protilučjo ustvarja svetlobne efekte na las podobne renesančnim ali postrenesančnim slikam, učinkovito plasirana je glasba Darijana Božiča, ki se spušča na dogajanja od zgoraj, kot nekakšen komentar režiserja in torej igra nad igro, predvsem pa je izrazita cela galerija igralcev, ki so resnično dobili priložnost, da pokažejo vse svoje registre: od Poldeta Bibiča, ki je upodobil Molière, pa do Borisa Cavazze, ki je bil kralj Ludvik XIV, in Aleša Valiča, Braneta Grubarja, Jane Habjan, Metode Zorčič, Daret Valiča, se razprostira paleta eksplozivnih kreacij.

In močna izpostava igralca in njegove barvitosti v gledališču je gotovo postavka, zaradi katere ostaja omenjena predstava zanimiv in tudi perspektiven primer za prihodnja gledališka snovanja. Praviloma je moč slovenskega gledališča v poetičnih nadgradnjah, v poudarjanju širšega ali notranjega smisla stvari, in na videz se takšen gledališki pristop izključuje z osvoboditvijo igralca. Predstava

»Molière« dokazuje ravno nasprotno: osvoboditev igralca in njegovega temperamenta je eden tistih neuničljivih temeljev gledališča, ki ne more uničevati in uničiti smisla predstave. Osvoboditev igralca je posledično tudi živa in nepotvorjena gledališka komunikacija in zgovornost, seveda če je opravljena na nivoju in ne izkoriščujoč prednosti in nevarnosti takšnega približevanja avditoriju. Ne zadnje celoten in celovit zaris igralskih profilov tudi odgovarja resnici ali vsaj zarisu resnice, ki se iz avditorija spušča zdaj na to zdaj spet na drugo figuro ter jo skuša dojeti in opredeliti v svoje izkustvo. In končno je na ta način mogoče na novo preveriti staro definicijo gledališča, ki je beseda v prostoru; pravzaprav dramska beseda v prostoru, torej konfliktno izražena beseda v prostoru — in tukaj je smisel dosežen tudi in ne brez celovitih igralskih oziroma človeških upodobitev.

Prav gotovo je škoda, da obravnavana predstava ni mogla obiskati tukajšnjega gledališkega prostora: nedvomno bi se ustrezno in zanimivo stopila s siceršnjo gledališko sezono ter ponudila tukajšnjemu gledalcu vsaj troje dragocenih informacij: besedilo kot takšno; uprizaritveno oziroma globalno režiserjevo zamisel, ki ureja celoto in jo postavlja v nov kontekst; in ne nazadnje primer jasne konceptualne zamisli cepljene na radoživost osvobojenega odrskega dogajanja.

TONE SVETINA

Med nebom in peklom

180.

Mlinar je vzel stekleničko, jo spravil v žep in rekel: »Niste povedali, kaj bodo oni napravili z menoj, če jim zastupim poveljnika in me razkrinkajo...«

»Odvečna skrb, tega ne bo vedel nihče. Tudi tega ne, zakaj je umrl. Vedeli bomo samo mi trije.«

Vstala sta, segla gospodarju v roke in odšla. Zunaj ju je čakalo spremstvo. Zabobneli so motorji. Voda na jezu se je penila. Nebo na obrobju hribovja na vzhodu pa je še vedno krvavo žarelo.

XI.

Nekajdnedno poletno deževje je spralo prah z ruševin požganih vasi in prelito kri. Trave so si opomogle in cvetje je dvignilo glavice k soncu.

Ljudem, ki jih tokrat ni zadelo, je zlezal strah v kosti, ohromil pa je le nekatere. Večina je znova dojela pravi obraz Italijanov, ki samo iščejo vzrok, da bi Slovence uničili, zbrisali z zemlje.

Karlo Maslo se je spustil s svojo patruljo v dolino. Nemo so šli skozi požgane vasi. Nikjer nikogar, ki bi jih pričakoval s prijazno besedo, s kozarcem vina... Povsod praznosta... Na ruševinah so videli nekaj psov,

ki so se vrnili iz gozdov in čakali gospodarje. Žalostno so cvlili in mahali z repi.

Nebo je bilo visoko, zvezde daleč, povsod tema, toda v njej še zmeraj žarek upanja, da mora slej ali prej priti čas preobrata.

»Karlo, pogledaj no, kako so nam zvezali roke,« je dejal komisar Aleš, ko si je ogledoval ruševine.

Italijani so v slepem besu ubili petintrideset moških in upepelili več kot dvesto poslopij, petsto ljudi odvlekli v internacijo.

»Ali naj nehamo z bojem? Saj smo zato vzeli puške v roke, da nas ne bi nekaznovano zapirali, preseljevali in zaničevali na vsakem koraku. Brez žrtev ni zmage,« je odvrnil Karlo.

Ljudje, pri katerih se je patrulja ustavila, so se bali. Vesti o požigih in streljanju talcev so se z grozljivimi podrobnostmi širile po vsej pokrajini. Sovražnik je prek svojih agentov dal v javnost geslo, da so nesreč krivi Maslovi in ne Italijani. To je patrulja čutila. Nekateri ljudje, ki so bili prej prijazni, so se ohladili, tudi taki so bili med njimi, ki so se umikali nalogam. Samo najtrdnjejši aktivisti so ostali neomajni v veri, da brez boja in žrtev ne bo svobode.

V Brkinih se je patrulja razdelila po dva in dva. Odšli so vsak v svojo smer, k svojim ljudem, da jih pripravijo na nove oblike boja. Četa je narasla na šestdeset mož. K njej se je zateklo tudi nekaj civilistov, ki so bili brez orožja.

Karlo jo je blizu mesta ob reki ubral na svoje. Namenil se je obiskat svoje dekle. Vznemirile so ga grozljive sanje. Videl jo je vso pretepeno in mučeno v rokah karabinjerjev. Obešali so jo na kostanjevo vejo, prav tam, kjer so grozili, da mu bodo obesili

starše. Bil je med gledalci, pomagati pa ni mogel, čeprav je imel v žepu pištolo in bombe. Prebudil se je v črni grozi, prepričan, da njegovi ljubezni grozi nevarnost. Ljubezen, pomešana z grozo, ga je gnala v nerazumno tveganje.

Njenemu domu se je namenoma približal sam, vedel je za zasede, pa se ni maral obremeniti s krivdo, da bi zavoljo njegovih srčnih težav kdo padel ali bil ranjen. Večkrat ga je prosila, da bi šla z njim v boj, pa ji je govoril, naj še malo počaka; zdaj pa jo je hotel vzeti s seboj, da se ji ne bi pripetilo kaj takega, kar je videl v sanjah.

Srečno se je privlekel mimo zased na obrobju zaselka. V hiši je gorela luč. Zadnja vrata so bila odprta. Po mačje je šel po hodniku in odprl vrata v kuhinjo. Sredi kuhinje je stala njena mati z razpletenimi lasmi, sama. Zagledala se je vanj, kot bi bila pred njo prikazen in ne živ človek.

»Mati, rad bi govoril z Zalo.«

»Prepozno prihajaš, nesrečnež! Vzeli so jo sinoči ob tej uri.«

Zajokala je in si pokrila oči z dlanmi. Zasmilila se mu je v globoki žalosti, toda samo za nekaj trenutkov. Odmaknila je roke in zavrežala:

»Ti si vsega kriv, baraba! Kaj ti je treba pohajati po gozdovih in pobijati Italijane! Ti zgineš, mi ostane, nad nami se znašajo. Nesrečen je bil dan, ko si prišel, o, da te ne bi bili nikoli spoznali! Vedno sem bila prepričana, da nisi nič prida. Veš, koliko hudega si mi povzročil?! Ojoj, kdo je še tako nesrečen na tem svetu? Sin mi umira v bolnišnici, moža sem pokopala, sedaj so mi pa vzeli še hčer...«

Ob izteku 7. evropskega nogometnega prvenstva v Franciji

Moderna igra ključ francoskega uspeha

Iz Francije poroča naš urednik
BRANKO LAKOVIĆ

PARIZ — »Prva-ki!« »Uspeli so!« »Slavje francoskega nogometa«: to so le nekateri naslovi včerajšnjih francoskih dnevnikov po velikem slavu domače reprezentance na tem 7. evropskem nogometnem prvenstvu.

»Bilo je to slavje, ki ga je nestrpno želel ves francoski narod. Bil je to tudi uspeh reprezentance, ki je nedvomno v zadnjih letih ob vodstvu sposobnega in prizadevnega strokovnjaka, kot je Michel Hidalgo, dosegla visoko raven,« piše francoski športni dnevnik »L'Equipe«.

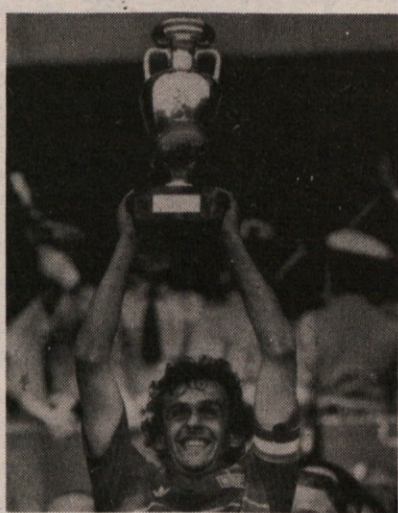
Sploh pa vsi francoski časopisi hvalijo zveznega trenerja, ki je, po splošnem mnenju, najzaslužnejši, ne samo za ta uspeh francoske reprezentance, temveč predvsem, da je sestavil moštvo, ki igra moderno, učinkovito in nenazadnje tudi za ljubitelje

lepega nogometa.

»Naša reprezentanca,« pišejo domači dnevniki, »sicer ni preveč mlada, pa tudi stara ne in zato je pričakovati, da bo francoski nogomet še nekaj let ne samo v evropskem, temveč svetovnem vrhu. Kar pa je najvažnejše, naše izbrano moštvo ima izpolnjen tak koncept igre, da se mu lahko prilagodijo vsi naši mladi talenti in tako po potrebi vsaj delno nadomestijo naše sedanje ase.«

Pri tem pa se, po našem, poraja vprašanje, v kakšni meri so se sedanji asi predvsem zvezne linije (Tigana, Platini, Giresse, Fernandez) prilagodili takemu konceptu igre ali pa so prav ti nogometaši s svojim stilom igre in velikim taktičnim znanjem pogojevali sam koncept Hidalbove igre.

Tako ali drugače, Francozi so na tem prvenstvu zasluženo zmagali. Res je, imeli so tudi nekaj sreče, predvsem na polfinalnem srečanju proti Portugalski; malce so jim pomagali tudi sodniki (na katerem tako pomembnem turnirju pa domačinu ne pomagajo?), francoska reprezentanca pa je po splošnem mnenju gotovo ob

Michel Platini

Danski predvajala najlepšo igro in verjetno bi tudi v polfinalu in finalu igrala bolje, ko Platini in tovariši ne bi bili tako »psihično obremenjeni«.

Za francosko slavje je gotovo eden

najzaslužnejših tudi Juventusov nogometaš Michel Platini, ki je tako v letošnji sezoni osvojenemu »scudetto« in pokalu pokalnih prvakov dodal še ta biser — evropski naslov. Platini je bil skoraj v vseh srečanjih za svojo reprezentanco odločilen. Izkazal se je v »špicu« kot najboljši strellec turnirja (9 golov) in tudi na sredini igrišča. Skratka, bil je odločilen. Ko smo se pogovarjali s španskima trenerjema Munozom in Suarezom, smo imeli jasen vtis, da so Španci predvsem besni na sodnika in da je po njunem mnenju Francija prvak predvsem zato, ker je nastopala doma. Izjave Špancev imajo tudi kanček resnice, sami pa pozabljajo, kako so jim sodniki pomagali na njihovem »mundialu« (ves svet se je kar smejal, ko je sodnik Špancem dosodil povsem izmišljeno 11-metrovko na tekmi proti Jugoslaviji).

Francoski trener Hidalgo v tej zvezi ni nasedel na provokacije in je španskim časnikiarjem »zabrusil«: »Recimo, da so nam sodniki tudi pomagali. Mi pa smo prvaki, Španija na »mundialu« pa kljub vsej pomoči sod-

nikov ni igrala niti v polfinalu.«

Mimo vseh polemik pa gre priznati, da so Španci na tem EP zelo ugodno presenetili in tako tudi delno zbrisali »sramoto z mundiala«. Munozova reprezentanca gotovo ne predvaja za o-ko kaj prida lepega nogometa. Španska igra pa je »zmes« taktične racionalnosti in španskega temperamenta. Munozova vrsta torej ni več »neorganizirana četa« grobih nogometašev, ki so v glavnem igro improvizirali, Španija ima sedaj pravo reprezentanco, ki lahko enakovredno drži korak z vodilnimi v Evropi.

Ocene francoskega športnega dnevnika »L'Equipe« posameznikov finalnega srečanja:

Francija: Bats 7,20; Battiston 6,20; Le Roux 7,40; Bossis 8; Domergue 6,90; Giresse 6,80; Tigana 7,90; Fernandez 8; Platini 7,20; Lacombe 7,50; Bellone 7,20.

Španija: Arconada 5,80; Urquiga 6,80; Gallego 7,10; Salva 6,90; J. Alberto 7,30; Camacho 7,20; Victor 7,30; Senor 7,40; Francisco 7,10; Carrasco 7; Santillana 8,20.

»Tragični pariški junak«

PARIZ — »Fantje so ogorčeni, žalostni. Pustite jih pri miru. Še posebno potrj je vratar Arconada. Iskreno žal mi je zanj. Sploh ne veste, kakšen je ta fant. Sijajen mladenič. Pravi športnik na igrišču in izven njega,« nam je po finalnem srečanju dejal Miguel Munos Luisito Suarez, ki je bil pred leti eden najzaslužnejših za velike Interjeve uspehe.

In res, Arconada, bled v obrazu, oči uprte naprej, je bil živa slika razočaranega in potrtega človeka. Do nesrečnega Platiničevega gola je bil Arconada gotovo eden najboljših vratarjev sploh na tem prvenstvu. Marsikdo ga je celo vključil v idealno postavbo tega turnirja.

Zaradi zgledega športnega obnašanja, treznega presojanja, razpletov na tem EP, razporočljivosti za intervjuje je postal na tem evropskem pr-

venstvu eden najbolj priljubljenih nogometašev.

Luis Miguel Arconada (rojen 26. 4. 1954, 180 cm za 80 kg, 61 nastopov v državnem dresu, kar je za Španijo rekord) je tudi kapetan španske reprezentance. Njegova žalost in potrditev po finalnem boju na »Parcu Des Princes« je bila zato še večja.

Soigralci so ga tolažili že med tekmo po prejetem голу in tudi ob vходу v slačilnice so ga ljubeznivo trepljali, Arconada pa je, s pogledom uprtim naprej, odkorakal v slačilnico. Kar zasmilil se nam je!

Bil je zares »tragični junak tega finala«. Arconada pa je bil tudi na tem EP zopet zgled pravega športnika in človeka.

To pa v sedanjem športu res ni malo!

Bombe ni bilo

Med finalnim srečanjem v Parizu so imeli odgovorni za javno varnost kar polne roke dela. Zopet jih je »zaposlila« neka verjetno izmišljena politična skupina (»Direktna akcija«, češ da je na pariškem stadionu bomba. Seveda, bila je to le šala, ki pa je še kako vznemirila prisotne policaje.

Platini 35, Fontaine 27

Michel Platini je daleč najboljši strellec francoske reprezentance vseh časov. Po temeljitejšem pregledu so ugotovili, da je Just Fontaine dosegel 27 zadetkov in ne 30, kot so prej vsi pisali.

Peno po telefonu...

»Lestvica najuspešnejših Francozov« je sedaj naslednja: Michel Platini 35 golov; Just Fontaine 27; Paul in Jean Nicolas ter Jean Vincent 20; Jean Bareatte 19; Ramond Kopa in Roger Piantoni 18.

Škandal s španskim radiom

Francoski zvezni trener Hidalgo je bil kar besen. Neki Španec je namreč po radiu odlično posnel njegov glas in žalil španske reprezentante. To pa je v Španiji povzročilo pravi val ogorčenja.

Kaže, da bo Hidalgo tožil odgovornega urednika tega španskega radia.

Pele: »Francozi sijajni«

Najboljši nogometaš vseh časov Pele je dejal: »Francozi sijajno igrajo. Trenutno so najboljši na svetu. Platini pa je gotovo najboljši nogometaš v Evropi.«

DANES START »TOURA«

Hinault in Fignon glavna favorita

SEINE ST. DENISE — Po mnenju večine izvedencev sta Hinault in pa mladi Fignon glavna favorita za končno zmago na kolesarski dirki po Franciji, ki se prične danes in se bo čez 22 dni končala v Parizu. Hinault, ki je imel precej težav s kolenom, se sicer v zadnjih dirkah ni posebno izkazal, prav nasprotno, vendar je možno, da si je le nabiral kondicijo za to izredno težko preizkušnjo. Z druge strani pa ima Fignon za sabo uspešen nastop na »giru«, kjer je vse do zadnjega trenutka ogrožal Moserja.

Ne gre pozabiti niti na Američana Lemonda, Irca Kellyja kot tudi ne gre podcenjevati Avstralcia Andersona, Belgijca Vanderaerdena, Francoza Simona in Bernardeaua ter Danca Andersena. Včeraj pa so zdravniki svetovali Guido Bontempiju, da ostane doma. Bontempi si namreč še ni povsem opomogel po nedavnem padcu in nastop na »touru« bi lahko bil nepotrebno tveganje.

Na turnirju v Wimbledonu

Tudi Wilander izpadel

LONDON — Še največje presenečenje je na wimbledonskem turnirju včeraj pripravil Avstralec Pat Cash, ki je v štirih setih z izidom 6:7 (7:2), 6:4, 6:2, 6:4 odpravil enega od nosilcev skupin, Šveda Matsa Wilanderja.

Izpadli sta tudi še dve italijanski igralci, in sicer Anna Maria Cecchini ter Sabina Simmondsova. Prva je v dveh setih s 6:3, 6:0 izgubila proti Čehoslovakinji Heleni Sukovi (nosilka 14. skupine), druga pa prav tako v dveh setih s 6:1, 6:2 proti Zahodni Nemki Claudii Kohdejevi (nosilka 12. skupine).

V tretje kolo pa so se brez težav uvrstili Connors in Lendl med moškimi in Martina Navratilova ter Pam Shriver med ženskami.

IZIDI

Moški (2. kolo): Connors (ZDA) - Simonsson (Šve.) 6:2, 6:1, 6:3; Mayotte (ZDA) - Gonzales (Port.) 7:5,

7:6, 7:6; Tim Gullikson (ZDA) - Shiras (ZDA) 3:6, 6:3, 6:4, 6:4; Lendl (ČSSR) - Tarr (J. Af.) 6:3, 6:1, 6:3; Kriek (ZDA) - Edberg (Šve.) 4:6, 6:7, 6:4, 6:1, 6:1; Davis (ZDA) - Nystrom (Šve.) 6:1, 7:5, 6:7, 6:1; Šmid (Češkoslovaška) - Kratzmann (Avstral.) 6:3, 2:6, 6:7, 7:6, 8:6; Meister (ZDA) - Schwaier (ZRN) 6:1, 6:3, 7:5; Tom Gullikson (ZDA) - Bale (VB) 7:5, 6:3, 6:4; Davis (ZDA) - Wittys (ZDA) 6:3, 6:4, 6:3.

Ženske (2. kolo): Mandlikova (Češkoslovaška) - Lindquist (Šve.) 7:5, 6:3; Durie (ZDA) - Burgin (ZDA) 6:1, 6:3; Navratilova (ZDA) - Holton (ZDA) 6:2, 7:5; Skuherska (ČSSR) - Brown (ZDA) 6:4, 6:4; Potter (ZDA) - Kim (ZDA) 6:3, 6:0; Budarova (Češkoslovaška) - Moulton (ZDA) 6:4, 6:4; Shriver (ZDA) - Fernandez (Portugalska) 3:6, 6:3, 9:7; Jordan (ZDA) - Ruzici (Rom.) 6:4, 6:4; Bonder (ZDA) - Gerken (ZDA) 7:6, 6:2.

kratke vesti - kratke vesti

KOŠARKA

Italija boljša od Jugoslavije

BUDIMPEŠTA — V prvem dnevu mednarodnega košarkarskega turnirja v Budimpešti je sinoči Italija s 93:90 (48:42) premagala Jugoslavijo, proti kateri je pred kratkim slavila tudi na turnirju v Chietiju. Italijanom v prvem polčasu ni šlo od rok, v drugem pa so odločneje nadaljevali. Novoselovo moštvo bi jih na koncu sicer lahko dohitelo in prehitelo, vendar je Dražen Petrović zgrešil kar pet prostih metov.

V drugi tekmi večera je Sovjetska zveza s 98:82 premagala Madžarsko - Adidas (v kateri so bili nekateri ameriški igralci).

Armenci grozijo

RIM — Na glavni sedež italijanske tiskovne agencije ANSA v Rimu je včeraj iz Francije prišlo neko pismo, v katerem tajna armenska voj-

ska za osvoboditev Armenije (ASA LA) grozi turškemu zastopstvu na olimpijskih igrah v Los Angelesu. Teroristična dejavnost Armencev (po genocidu leta 1915 jih v Turčiji živi le okrog 40 tisoč, po svetu pa jih je okrog tri - štiri milijone) se je začela krepiti prav v Los Angelesu leta 1975, ko je osemdesetletni Yankian ubil turškega diplomata.

Starks in Benevelli k Benettonu

TREVISO — Benetton Treviso je včeraj sklenil sporazum s CIDA Basket iz Porta San Giorgio (Ascoli Piceno) o nakupu centra Marcela Starksa. V zameno je odstopil Chucka Alexinasa, ki igra v isti vlogi. Benetton se je poleg tega dogovoril s Scavolinijem o prestopu Amosa Benevelliija.

Krol v B ligi

CANNES — Nizozemec Rud Krol (35 let), dvakratni svetovni podprvak (1974 in 1978), je podpisal dveletno pogodbo s Cannesom, ki igra v francoski nogometni B ligi.

Na nogometni borzi

Triestina tudi včeraj aktivna

Triestina je bila tudi včeraj zelo aktivna na nogometnem trzišču. Najprej je sklenila nakup 24-letnega branilca Lecceja Giuseppea Bagnata, čigar izpisnica je v celoti last tržaškega drugoligaša. V večernih urah pa so sporočili, da je predsednik De Riù sklenil sporazum tudi o prestopu 24-letnega stoperja Ersilia Ceroneja, ki je igral pri Pescari. V zamenjo za Triestina odstopila (v solastništvo) 20-letnega branilca Pasqualeja Piccinina. V Trstu bo prihodnjo sezono tudi 23-letni vezni igralec Gamberini, ki je nastopal pri Sambenedetteseju, kateremu je Triestina dokončno odstopila Ferdinanda Ruffinija.

Potem ko se je Atalanta okrepila s Švedom Larssonom, je včeraj uspešno zaključila pogajanja še z njegovim rojakom, s 24-letnim veznim igralcem Grennom Strombergom, ki je zadnji dve leti nastopal pri Benfici. Ascoli pa je s svoje strani sklenil sporazum

z Interjem glede odstopa Mandorlinija, za katerega bo društvo iz Mark prejelo več kot poldrugo milijardo lir in še Belgijca Coecka. O prestopu belgijskega veznega igralca bodo dokončni sporazum podpisali danes zjutraj, po srečanju vseh zainteresiranih.

Še vedno pa se ni zaključila zadeva med Napolijem in Barcelono glede Maradone. Včeraj je v Španijo odpotoval glavni ravnatelj Napolija Antonio Juliano, vendar dokler se ne sestane upravni svet Barcelone, ni mogoče pričakovati nič konkretnega. Časa za pogajanja pa je vse manj, v bistvu gre za nekaj ur, saj se rok za nakup tujcev izteče jutri zvečer. Prav zato navijači v Neaplju postajajo vse nestrpnější in tudi včeraj jih ni manjkalo na sedežu pred društvom, kot ne manjka niti telefonskih pozivov na uredništva tiskovnih agencij in časopisov.

Memorial »Giulio Delbello« v malem nogometu

»Na delu« več generacij kriških igralcev

V Križu se je zaključil drugi turnir v malem nogometu za memorial tragično preminulega Vesninega nogometaša Giulia Delbello. Prvo mesto je zasluženo osvojila ekipa restavracije »Bellariva« iz Brojnice, ki je v finalu premagala mogoče bolj izkušeno, a vsekakor preveč počasno

ekipo »Frizerka Margerita«. Tretje mesto pa je v ostri konkurenci presenetljivo osvojila ekipa domače godbe na pihala, ki je v malem finalu kar s 6:0 premagala moštvo restavracije »La grotta«.

Turnir, ki je vsak večer privabil ob rob igrišča veliko število gledal-

cev, je bil na zelo dobri tehnični ravni. Levji delež so vsekakor imeli sedanji in tudi bivši nogometaši domače Vesne, ki so igrali v praktično vseh osmih sodelujočih ekipah. Videli smo lahko tako »na delu« več generacij kriškega nogometnega kadra, od starejših (Finotta, Borisa Tenceja itd.) pa do najmlajših (Roberta in Fabia Candottija ter Nika Sedmaka), ki bodo letos igrali z domačo ekipo v 2. amaterski ligi.

Kriški igralci so odnesli tudi precej nagrad. Za najbolj zaslužnega igralca je bil proglašen Sander Tence, Boris Gruden je prejel nagrado za najboljšega vratarja, Paolo Švab pa pokal kot najmlajši igralec turnirja. Lepo uspel turnir torej, za kar nosijo v prvi vrsti zaslugo prizadevni organizatorji.

Na sliki: ekipa kriške godbe »Vesna«, ki je osvojila tretje mesto (foto Lorenzo Bogatec)

Državni finale »under 15«
Mladi odbojkarji Sloge
v boju za državni naslov

V petek, soboto in nedeljo bodo pri Parmii, točneje v krajih Salso Maggioro in Fidenza finalna srečanja odbojcarskega prvenstva v kategoriji »Under 15«. Pravico do nastopa na tem državnem prvenstvu si je priborilo 18 deželnih prvakov.

Našo deželo bodo zastopali mladi odbojkarji športnega združenja Sloge, ki so deželni naslov osvojili 20. maja. Ekipe so razdelili v šest skupin, ki se bodo v prvi fazi pomerile med seboj po sistemu vsak proti vsakemu. Šesterke, ki bodo v teh skupinah osvojile 1. in 2. mesto, bodo razdelili v štiri polfinalne skupine, v katerih bodo po tri ekipe. Te se bodo po že določenem ključu borile za uvrstitev od 1. do 12. mesta. Tretje uvrščene šesterke iz prve faze pa bodo

igrale za uvrstitev od 12. do 18. mesta.

Sloga so v prvi fazi uvrstili v šesto skupino, kjer sta še prvaki Sicilije Puntese in prvaki Ligurije Stopani Olimpia. O tem s kakšnimi cilji, ambicijami in željami se odpravljajo na pot Slogina ekipa smo se pogovorili s trenerjem Ivanom Peterlinom: »Že osvojitve deželnega naslova imam za dokaj nepričakovan, a zaradi tega toliko pomembnejši rezultat. Na državni finale potujemo predvsem z željo, da med najboljšimi ne bi zapustili slabega vtisa in prepričan sem, da bodo fantje dali vse od sebe, da bi letošnjo že tako bogato sezono kronali s še nadaljnjimi uspešnimi nastopi. Uvrstitev med prvih 12 bi bila po mojem mnenju že izredna nagrada za vložen trud in delo.«

Inka

BOROV KOŠARKARSKI TURNIR

Danes finale

Na Borovem turnirju so odigrali še zadnjo tekmo v predtekmovalju. Sokol je premagal Bor in se uvrstil na tretje mesto.

Sokol — Bor 81:70 (38:36)

SOKOL: Devetak 12, Ušaj 22 (2:2), Pahor 13 (3:3), Pusan 4 (2:3), Vassallo 12 (2:5), Žbogar 7 (1:5), Gruden 11 (3:6).

BOR: Oblak 4, Gerdol 12, Jančar 10, Perko 6, Slobec 16 (4:4), Mesesnel 14, Štayar 8.

LESTVICA
Breg in Polet 6, Sokol 4, Bor 2, Bor veterani 0.

Lestvica najboljših strelcev: 1. A. Zavačal (Bor veterani) 56; 2. Meneghetti (Breg) 53; 3. Livio Pertot (Bor veterani) 52; 4. Slobec (Bor) 49; 5. Vassallo (Sokol) 47; 6. Ušaj (Sokol) 40 itd.

Finale bo na sporedu danes, 29. 6., na odprtem igrišču stadiona »1. maj«, s sledečim sporedom: ob 20. uri finale za 3. mesto Sokol - Bor; ob 21.30 finale za 1. mesto Breg - Polet.

(Marko)

iz planinskega sveta

Mrzle in mokre prigode na Piz Timau

Črni oblaki na zahodu niso dajali nobenih upov, da bo nedeljski dolgo načrtovani vzpon na Piz Timau v Karnijskih Alpah uspel. Udeleženci so se že navsezgodaj zaskrbljeno ozirali v nebo in nihče ni imel pravega navdušenja, da bi se vzpenjal na tisto špico, ki se strmo dviga nad Timauom.

Pa smo vendarle šli na pot, vsaj na izlet, a dobra volja je še bolj plahnela na poti proti Karniji. Lilo je kot iz škafa in prav nič ni kazalo, da gre za kratkotrajno poletno nevihto. V Timauu pa sta čakala Peter in Angel, ki sta se že dalj časa prej trudila, da bi speljala ta vzpon, kot trening za udeležence letošnje planinske ekskurzije v Dolino Aoste.

V Timauu je nehale deževati. Ozirali smo se v Piz Timau in premišljevali ali bi šli, ali ne. Vodiča sta odločila: Gremo! Z malenkostno spremembo: odpadel je plezalni vzpon, ki bi bil prenevaren zaradi spolzkosti skalovja. Zato pa smo se vsi podali po stari mulatieri, ki se dokaj položno vzpenja po zahodnem pobočju tiste mogočne, ošiljene, kamnite sive mase, ki se navpično dviga iz doline.

Spočetka je bilo še kar prijetno, saj se je kolona planincev vila navzgor v prijetnem hladu. A kaj kmalu je bilo treba na planini Pal Grande iz nahrbtnikov izveliči pelerine. Začelo je pošteno močiti. Na prostrani višji planini Pal Piccolo je sicer za trenutek posijalo blede sonce, a kmalu nas je ovila vlažna megla, da je bil vzpon po strmih snežišču na sedlo Avenzanis prava muka. Na 2167 metrov visokem sedlu pa nas je sprejela snežna nevihta z močnim vetrom, in to 24. junija na začetku poletja.

Tu se je skupina razdelila. Najpogumnejši so se vzpeli na 2217 metrov visoki Piz Timau, tisti pa, ki se kljub močnemu tekočemu okrepčilu iz raznih stekleničk niso ogreli, so se raje z od mraza premrlimi udi spustili najprej po spolzkih skalah in potem po strmih snežišču do ledeniškega jezera Avenzanis onstran sedla in se vsi premraženi zatekli v dokaj novo bajto tamkajšnje, sedaj še opuščene planine Promósio Alto.

Razgleda nobenega, okrog same velike zaplate snega v megleni sivini, hladen zrak iz še zaledenelega jezera, to so bili trenutni, klavni užitki naših planincev. Njihovo zanimanje pa je kmalu pritegnilo Mariovo prizadevanje, da bo skuhal kavo. V bajti je našel napol prazno vrečko prave kave, odprto ognjišče, kotliček in nekaj kosov vlažnega lesa, ki ni in ni hotel goreti. Pa še s papirjem je bil problem. A Mariova vztrajnost je po dolgem pihanju v žerjavico rodila sadove: najprej gosto meglo še v sami bajti, oziroma zakajenost, in potem tudi kavo, tako da so se lahko vsi okrepčali, tudi tisti najbolj pogumni, ki so se medtem vrnili z vrha Piz Timaua, in se napili vroče »turške kave«.

Po tej prijetni spremembi, ki nam je pomagala, da smo malo pozabili na neprijetne vremenske razmere in na premle ude, smo planinci vzeli pot pod noge in se po zamegljenem pobočju spustili v dolino mimo planine Promósio. Zavili smo mimo tamkajšnjega kamnoloma, a prehod je bil

nemogoč zaradi navpičnega prepada. Zato je bilo treba za nameček nekaj sto metrov spet navzgor, predno smo končno našli strmo stezo v dolino. In tedaj je zasijalo sonce in vsi smo bili dobre volje ter začeli razpravljati, da bi bili prav naredili, če bi zjutraj nekoliko odložili vzpon in prišli na vrh v lepem vremenu.

Sestop do Timaua je bil boleč. Še vsakdo je imel težave s koleno na hudi strmini. Nič čudnega, za nami je bilo dobrih sedem ur vzpona na dvatisočak in spusta v dolino. In potem smo se utrujeni, a zadovoljni po opravljeni turi, iz Timaua venomer ozirali v tisto konico nad nami, ki je v od nevihte čistem ozračju žarela v bleščečem popoldanskem soncu.

(Lojze Abram)

Planinske postojanke odpirajo

S prihodom poletja so že odprli mnogo planinskih postojank, nekaj pa jih še bodo. V sredini junija so odprli Dom Kokrškega odreda na Kališču, Tičarjev dom, Kočo pri izviru Soče, Dom pod Storžičem, Dom na Kofcah, Zavetišče na Snežniku in Kovinarsko kočo v Krmi. Jutri bodo odprli planinsko postojanko pri Triglavskih jezerih in Triglavski dom na Kredarici, v nedeljo pa bodo začeli redno oskrbovati Gomiščekovo zavetišče na Krnu, Zavetišče pod Spičko, Prešernovo kočo pod Triglavom in planinsko postojanko na Ratitovcu. Kočo v Krmi in Dom Klementa Juga v Lepeni so že odprli, planinci Integrata pa so povedali, da je njihova postojanka na planini Pri jezeru odprta le ob sobotah, nedeljah in praznikih, saj še ni dokončana.

Izletniška dejavnost SPDT

SPDT prireja to nedeljo, 1. julija, v okviru programa obveznih trening izletov za udeležence tabora »Aosta 84« izlet na Žrd (Sart) nad Dolino Rezijske. Odhod planincev z osebnimi avtomobili bo točno ob 5. uri izpred tržaške sodnijske palače, prihod v Kluzje (Chiusaforte) pa je programiran za 7. uro. Odhod proti vrhu bo pol ure kasneje, prihod na le-tega pa bo okoli 13. ure. V popoldanskih urah bo povratek proti koči Gilberti nad Nevejskih sedlom, nato pa še spust z žičnico v dolino ter povratek domov. Izlet je še precej naporen, saj bo mnogo ur »marša«, vendar pa bo ta za udeležence »Aoste 84« zelo koristen glede na to, da se bodo čez mesec dni povzpeli na »štiritisočake«.

SPDT prireja v nedeljo, 8. julija, avtobusni izlet ob priliki odprtja koč pri Krnskem jezeru. Vpisovanje je na sedežu ZSSDI (Ul. sv. Frančiška 20/2. nadst., tel. 767304) do vključno srede, 4. julija.

Obenem se bo tudi odvijal tradicionalni izlet za srednješolsko mladino, in sicer 6., 7. in 8. julija, ki se bo zaključil s snidenjem ob Krnskem jezeru. Vpisovanje je na sedežu ZSSDI do vključno torka, 3. julija.

SPDT poziva vse tiste, ki so se vpisali na tabor »Aosta 84«, naj do vključno srede, 4. julija, na sedežu ZSSDI poravnajo celotno vpisnino, ki znaša, kot znano, 195.000 lir.

Namiznoteniški odsek Krasa zaključil sezono

Najuspešnejša sezona doslej

Prejšnji torek je bil v Samatorci zaključni večer namiznoteniškega odseka športnega krožka Kras. V uvodnem nagovoru je Zvonko Simoneta poudaril, da je bila pravkar minula sezona ena izmed tistih, ki bo prav gotovo ostala v zgodovini društva. Gre namreč za praznovanje 15-letnice namiznoteniškega odseka in seveda osvojitve toliko pričakovane ženskega ekipnega državnega naslova, ki je močno odjeknil širom države, pri nas v zamejstvu in tudi v matični domovini. Besedo je nato prevzela predsednica namiznoteniškega odseka Sonja Milič. Njene prve besede so bile namenjene ekipi začetnikov, pri katerih so se poznale nekatere hibe in pomanjkljivosti. Navedla je različne probleme s katerimi

se ŠK Kras ubada in omenila pomanjkanje sredstev za redno delovanje. Zaradi pretesnosti vadbeneh prostorov letos žal niso mogli uporabiti kupljenega robota. Lepo se je zahvalila družini Doljak, ki že dolga leta nudi vadbene prostore, a istočasno je potrdila, da se bodo v jeseni že skoraj zagotovo preselili v nove prostore zgonske telovadnice. Nanizala je nato nastope na tekmovalnem področju, prijateljskih in ekshibicijskih srečanjih v sklopu osvojitve državnega naslova.

Že v sredini avgusta pa si bo treba zopet zavijati rokave in začeti s trdnim delom. Priprave začetnikov in naraščajnikov bodo potekale v Zgoniku oziroma Repnu. Nato so najuspešnejšim naraščajnicam podelili

plakete za vidne rezultate dosežene v pretekli sezoni na vsedržavni ravni. Tako so Damjana Guštin, Ksenija Marušić in Tanja Ukmar bile druge med ekipami na državnem prvenstvu za naraščajnice, poleg tega pa sta bili Marušićeva in Ukmarjeva drugi v svoji kategoriji v konkurenci ženskih dvojic, Ukmarjeva pa je osvojila še tretje mesto med posameznicami.

Za konec je Zvonko Simoneta čestital namiznoteniškemu odseku ŠK Kras za dosežene rezultate in se za uspešno in požrtvovalno delo zahvalil vsem od trenerjev, tekmovalcev do njihovih staršev, ki so tudi dosti pripomogli k uspešnim nastopom, tako da so pomagali pri delu društva in skrbeli za prevoze tekmovalcev na treninge in tekmovalja.

Z.S.

obvestila

Jadralni klub Čupa prireja jutri, 30. 6., ob 20. uri na društvenem prostoru v Seslanskem zalivu DRUŠTVENI PRAZNIK. V nedeljo, 1. 7., bo DRUŠTVENA REGATA za kajutne jadrnice. Start ob 10.30 pred Seslanskim zalivom. Vpisovanje na društvenem prostoru do 9. ure. Na obe prireditvi so vabljeni člani, tečajniki in prijatelji.

Košarkarski odsek SZ Bor obvešča, da bo v ponedeljek, 2. 7. ob 20.30 seja odseka na stadionu »1. maj«. Obvezna prisotnost trenerjev in odbornikov.

SZ Bor namiznoteniška sekcija F. Prešeren vabi na poletne namiznoteniške igre vso mladino, rojeno v letih 1971 - 1976.

Športna šola Trst vabi kandidatke za vaditeljice vrtec in osnovnošolskih otrok, ki bi se želele udeležiti tečaja v Mozirju, da se za informacije čimprej obrnejo na urad ZSSDI v Trstu (tel. 767304).

TPK Sirena prireja od 23. do 29. julija jadralni tečaj na deskah. Tečajniki bodo lahko celo poletje vadili s klubskimi deskami. Vpisovanje vsak dan na sedežu kluba na zasutem zemljišču v Barkovljah ali pa po telefonu na št. (040) 764263 po 21. uri.

Združenje slovenskih športnih društev v Italiji

sklicuje danes, 29. junija, v dvorani Prosvetnega doma na Opčinah ob 19.30 v prvem sklicanju ter ob 20. uri v drugem sklicanju

14. REDNI DEŽELNI OBČNI ZBOR

Dnevni red:

1. predsedniško poročilo;
2. obravnava in podrobno razčlenjanje statuta ter obrazložitev globljega smisla posameznih členov;
3. diskusija;
4. zaključki.

FIFA founded 1904

3 KRAT
MUNDIAL

Saša Rudolf

(15.)

Tudi zaradi razlike v okusih je težko primerjati življenjski standard. Na videz je življenje bornejše kot pri nas, za iste dobrine je treba dlje delati, od nikoder pa ni znaka, da bo revščine v eni najbogatejših držav na svetu konec. Zaenkrat — morda bo boljše z nastopom novoizvoljenega parlamenta in civilistov — se zadovoljujejo z »mala suerte« in ugotavlja njem, da je bilo pod Isabelito še slabše.

PO SLEDEH KARLA MAYA

Argentina se seveda ne začne in konča v Buenos Airesu, saj bi bilo tudi napačno presojati južnoameriško državo skozi velemestna očala. Res je, da v prestolnici živi tretjina prebivalstva, da je tudi osredotočena kulturna in gospodarska dejavnost države, toda Argentina je predvsem celinska razsežnost, ki gre od pampe in tropskega pragozda na severu do Patagonije in večnega ledu na jugu.

Ves ta pisani svet še ne prihaja do izraza, čeprav razpolaga z vsem od nafte do surovin. Državno telo je povsem nenormalno razvito, ker je trup betežen in šele v povojih, glava, ki jo predstavlja glavno mesto pa prevelika in za desetletja razvoja pred provinco.

Peljati se je treba le nekaj sto kilometrov izven Buenos Airesa z vlakom ali avtobusom, da se nam

pokaže prava Argentina. Pred očmi se odpre pravo celinsko morje, travnati ocean, rahlo valovit svet, preraščene grmovje na tej in na oni strani ceste, do kamor seže pogled. In to stotine in stotine kilometrov daleč.

Ta razsežnost je bila nekoč domovina gauchov, južnoameriških kavbojev, ki jih je napredek zdesetkal. Preostalo jih je le še toliko, da so na ogled radovednim turistom. Gaucho je bil, ko je pobil domorodce, kralj teh planjav, gospodaril je milijonom repov goveje živine in konj, razmnoženih potomcev 72 zrebcev in kobil, ki jih je Pedro de Mendoza pred več kot 400 leti z jadrnicami pripeljal iz Španije.

Gaucho in konj sta bila nerazdružljiva, čeprav je žival v teku desetletij izpodrinil motor. Sicer pa na plemenito žival gaucho ni dal bogve kaj. Gonil jo je po pampi, dokler ni bila izčrpana, nato pa si je ulovil novega poldivjega konja. Edina skrb je bil okras. Sedlo, uzde in jermenje je moralo biti okovano s srebrom, prav tako vsaj decimeter visoki pas z našitimi srebrniki z nožnico za mačeto, bolas in laso.

Z mačeto še vedno reže in seka asado, travo in grmičevje, z bolasom (tremit med seboj povezanimi železnimi krogli) lovi govedo in divjačino, z lasom pa konje. Za gaucha je bila namreč ukrotitev konja častna naloga, da je dokazal, da je macho, torej virilen.

Na fiestah, ki jih prirejajo še vedno na oddaljenih faziendah, gaucho pokaže, kaj vse zna napraviti s konjem. Ker sredi pampe ni drevja, zabije močan kol ob katerem ukroti konja. Ta način »dome« pa je vsekakor najbolj nečloveški način krotitve, kar si jih je človek izmislil.

Za kosilo je imel gaucho asado, ki je še vedno Argentincem najpriljubljenejša jed. Sveže zaklano govedo razčetrverijo, na sredi zakurijo močan ogenj, okrog pa razporedijo ogromne kose mesa, ki se polagoma pečejo. Za navadni asado je dovolj že nekaj minut,

saj se meso le počrni na ognju, nakar ga odrežejo in pogoltnejo. Toda na boljših faziendah gre to drugače. Meso se polagoma peče ure in ure, za »asado con cuero« (goveja četrta s kožo) pa je treba počakati tudi 6 ur. »Asado con cuero« je prava poslastica, saj je obenem pečenka in kuhano meso, koža preprečuje izhlapevanje in daje mesu poseben okus.

Poleg asada je obvezen čaj mate. Pest zmlatega čaja vržejo v okroglasto suho bučo, ga do vrha zalijejo s kropom, nato pa zlivek sesajo s srebrno cevko, ki ima na spodnjem delu sito. Koliko neveščih pokuševalcev mata si je pri tem opeklo jezik in goltanec!

Predmestje Buenos Airesa: gaucho s konjem v praznični opreml

Naročnina: Mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000 lir - V SFRJ številka 15.00 din, naročnina za zasebnike mesečno 180.00, letno 1.800.00 din, za organizacije in podjetja mesečno 250.00, letno 2.500.00 din
Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374
Za SFRJ - Ziro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglosi - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 23 mm) 43.000. Finančni in legalni oglosi 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglosi 550 lir beseda. Ob praznikih: povisek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. Oglosi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglosnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775-275, tlx 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski

dnevnik

29. junija 1984

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD Stretto De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190
Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Napovedi že govorijo o padcu življenjskega standarda Prva predvidevanja o letošnjem dopustovanju italijanskih turistov

RIM — Medtem ko se po severoevropskih avtocestah pomikajo proti jugu prve jeklene kače sonca želnih turistov, se Italijani komaj pripravljajo na dopuste, ki so v glavnem osredotočeni na avgust in delno na julij. V glavnem so že vsi sklenili, kam bodo šli, da lahko razni zavodi za proučevanje javnega mnenja precej natančno predvidevajo letošnji dopust Italijanov.

Inštitut za politične, gospodarske in družbene študije ISPES in urad za tržno analizo in strategijo ASM sta ugotovila, da bo kar 37 odstotkov Italijanov letos preživel svoj dopust doma, 42 odstotkov bo odpotovalo na morje in le 3 odstotki si bodo za dopust izbrali gore. 50 odstotkov Italijanov bo preživel dopust z družino, 24 odstotkov s prijatelji in le 6 odstotkov bo dopustovalo brez družbe.

Ob tem je tudi zanimiv podatek, da kar 10 odstotkov Italijanov »odloži« svoje otroke sorodnikom in prijateljem, medtem ko le 2 odstotka odpotuje na dopust

z otroki brez žene ali pa brez moža. Ti so v glavnem trgovci, ki držijo odprte svoje trgovine tudi med dopusti.

Pa povrnimo se k tistim 37 odstotkom, ki bodo po sili razmer ostali doma. Med njimi so predvsem delavci, ostareli, upokojenci in prebivalci manjših mest in vasi.

Kljub temu, da je Italija v klubu desetih industrijsko najbolj razvitih držav Zahoda bo kar 34 odstotkov Italijanov, ki odidejo na dopust, letovalo po domovih sorodnikov in prijateljev, le 6 odstotkov si bo lahko privoščilo hotele, 10 odstotkov turistična naselja, 14 odstotkov kampinge, 18 odstotkov vikendice, 17 odstotkov bo vzelo stanovanja v najem in le 1 odstotek bo dopust preživel na krovu kakega večjega ali manjšega čolna. Kot zadnje je treba navesti, da bo v veliko zadovoljstvo turistične bilance le 6 odstotkov Italijanov dopustovalo v tujini.

Mravlje so cveticam škodljive

SYDNEY — Cvetice privabljaajo čebele in ose, odklanjajo mravlje, da ne bi postale sterilne in se branijo s pokončnimi prašniki. To so odkrili znanstveniki botaničnega raziskovalnega centra v Melbourneu.

Najbolj pomembno odkritje je vsekakor to, da postane cvetni prah sterilan samo po nekaj minutah, ko je prišel v stik s tekočino, ki jo spusti mravlja. S tem »antibiotikom« se mravlje namažejo, da se obranijo bakterij, ki živijo v zemlji. Take obrambe čebele in ose očitno ne potrebujejo.

Kmalu oporoke na videokasetah

SYDNEY — Ugledna revija za pravo »Australian Law Journal« v svoji zadnji številki predvideva, da bo kaj kmalu zelo uporabna oporo, ki jo bodo posneli na videokaseto in potem ustrezno zapečatili.

Ravnatelj podjetja »Promovideo« iz Melbournea Ian McLean je že potrdil, da je dobil v zadnjih šestih mesecih veliko prošnjo za »videoporoke«, ki jih prodaja za približno 350 tisoč lir. Kaže, da gre za nesporne prednosti pri tem, saj dediči lahko še v času gledajo obraz »darovalca«, ki bere svojo oporo.

Avstralski moški se je poboljšal

SYDNEY — »Avstralski moški se poboljšuje, vseeno pa ga čaka še veliko dela«, je naglasila 39-letna Pam O'Neil brž potem ko so jo imenovali za predsednico vladne komisije za preprečevanje diskriminacij med spoloma. Pam je aktivistka gibanja za žensko emancipacijo, od lanskega leta pa je bila tudi laburistična poslanka.

Komisija, ki ji predseduje bo raziskovala primere diskriminiranja ženske v službi, v šolstvu, na področju stanovanjske politike itd. Če posameznih sporov ne bo mogel rešiti mirovni sodnik, bodo romali pred zvezno sodišče.

Ah, končno poletje

Kako prijetno je božanje morskih valov, ko čez dan tolče pripeka in kliče v Neptunov objem (Telefoto AP)

Žena in krstače iz Bonga

SYDNEY — Soproga gabonskega predsednika Bonga bo čez nekaj dni dopotovala v Melbourne, da bi se podvrgla oploditvi »in vitro«. Skrbni predsednik je avstralski »Reserve Bank« že napovedal pošiljko 200 tisoč dolarjev za zdravniške in osebne stroške žene med njenim bivanjem v tamkajšnjem mestu.

Sam je tudi sklenil, da bo odprl osebni tekoči račun za 2 milijona dolarjev za »ustrezne investicije«, ki jih bo sam opravil na licu mesta.

Sedaj je vprašanje, če bodo predsednika Bonga v Avstralijo sploh »spustili«. Ko se je namreč leta 1978 odpravil tja v spremstvu 38 dvornih plemenitašev, je imel s carino velike težave. Ta mu je zaplenila dvanajst ogromnih živih krstač, za katere je predsednik zagotavljal, da so nepogrešljiv del njegove diete.

Kaj bo sedaj, kljub 2 milijonom dolarjev, predsednik Bonga počel, ko ne bo imel priljubljene hrane, v avstralskih restavracijah krstač namreč ne ponujajo.

Najstarejši človek na svetu

TOKIO — Najstarejši človek na svetu, vsaj tako zatrjuje Guinnessova knjiga rekordov, bo jutri imel rojstni dan. Japonec Shigechiyo Izumi se je namreč rodil 29. junija pred 119 leti in je še sedaj prav krepak in psihično bister.

»Je in pije kot kak mladenič«, pravi o njem neka sorodnica »in vsak dan sprejme več obiskovalcev. Zelo rad pa ima obiskovalke in ko po TV vidi kako lepo dekle v kopalkah, se na ves glas od veselja zasmee«.

Izumi živi v mestu Kagoshima, vsak dan vstaja že ob 5. uri zjutraj, se odpravi na sprehod po vrtu in ne odkloni prav nobene jedače. Jutri bo svoj praznik proslavil v krogu mnogih prijateljev in sorodnikov, prejel pa bo tudi priznanje mesta.

PLO ob milijone dolarjev

KAIRO — Neki maroški filmski režiser je s pomočjo izraelske tajne službe ogoljufal Organizacijo za osvoboditev Palestine za več deset milijonov ameriških dolarjev, zdaj pa se pod varstvom iste službe skriva v Izraelu. Za kaj gre?

Vodstvo PLO je režiserju Bugalevu Alburikiju naročilo film protizraelske vsebine: ameriška Zidinja pride obiskat sorodnike v Jeruzalem, kjer se »spreobrne«, naveže stike s palestinskim odporištvom in sodeluje pri načrtu za rešitev skupine palestinskih gverilcev iz izraelskega zapora. Režiser je delo opravil, dobil denarce, nato pa rekel, da pojde v Rim montirat film. Od tistega dne ga predstavniki PLO niso več videli, seveda pa ga vneto iščejo in če ga bodo našli, mu bo nedvomno trda predla.

Toda: ga bodo sploh izsledili? V Kairu, kjer biva skupina igralcev, ki so sodelovali pri filmu, menijo, da težko, saj naj bi se Bugalev Alburiki po pisanju televizijskega dnevnika »Maariv« skrivaj v Izraelu, in še to pod varno streho tajne službe.

MIKI MUSTER: Trije hribolazci

(14.) Pustolovščine Zvitorepca, Trdonje in Lakotnika

V Bukarešti iščejo rešitev

Kako vrniti nekdanji lesk reki Dimbavici

BUKAREŠTA — Reka Dimbavica izvira pri 2200 metrih nadmorske višine v Karpatih in je dolga 266 kilometrov. Dokler se z gorovja spušča proti ravnini, je na moč bistra, čista in prozorna je tudi še v ravninskih predelih, kjer se z bregov nadno sklanjajo košate vrbe, čim pa priteče v Bukarešto, izgubi vsak čar: pomeša se z vsakovrstnimi industrijskimi odpadkami, strupi in umazanijo, spremeni se, skratka, v pravi zbiralnik nesnage. Zaradi tega so jo pred 50 leti prekrili z betonskimi ploščadmi, in to v dolžini vseh 10 kilometrov, kolikor je teče skozi mesto. »Da bi jo skrili pred nedolžnimi očmi,« so dejali.

No, turisti radi obiskujejo Bukarešto, ker je lepa, pa tudi zanimiva, po grešajo pa ravno rečne plaže za sončenje in siceršnjo rekreacijo, ki jo omogočajo le okoliška jezera. Zadnje čase so tudi mestne oblasti pričele ugotavljati, da tako ne gre in da je Dimbavica, ki jo danes nazivajo »kmečka nevesta«, kolikor se sramežljivo skriva med in pod betonom, treba povrniti nekdanji naslov »lepotice«, kakršna v resnici še je na podeželju.

Izračunali so, da se v Dimbavico, to se pravi v njeno ozko mestno korito vsako sekundo teče 17 do 23 kubičnih metrov odpadnih voda, napojenih s fenoim in drugimi strupi, ki so v reki zabrisali sleherno sled za rastlinjem in javno. Ko so zgradili v Bukarešti podzemeljsko železnico, ki je zaenkrat dolga 25 kilometrov in je deloma speljana vzporedno z Dimbavico, so prišli do zamisli, da bi lahko zgradili še en metro, tokrat za odliv odpadnih voda. In tako so pripravili načrt, po katerem bodo pod samo rečno strugo izkopali vrsto kanalov, skozi katere se bodo odplake stekale, ne da bi onesnaževale Dimbavico, ki naj bi v bodoče na ta način spet postala tudi v mestu tako bistra kakršna je v Karpatih.

»Dimbavica mora postati ogledalo Bukarešte«, so zatrili mestni možje, ki ne morejo pozabiti, da Dimbavica že od leta 1909 ni več reka v pravem smislu besede ter ji hočejo zato vrniti prvotni sijaj. Morda tudi plaže, ki si jih poleg tujih tako želijo tudi domači letoviščarji in sami meščani.